ЕВРОМЕТАР

Перцепции и ставови на граѓаните на Република Северна Македонија за општествено-политичката состојба во државата, информирање и евроинтегративните процеси

Истражување во рамки на проектот „Медиумите за ЕУ“ – Програма на граѓанското општество за учеството на медиумите во преговарачкиот процес на Северна Македонија за членство во ЕУ

октомври 2023

Проектот е финансиран од Европската Унија

„Медиумите за ЕУ“ го спроведува Евротинк во партнерство со АЛДА и БИРС

Методологија и структура

- Мерење на тренд – податоци од 2014 година
- Испитувањето на јавното мислење направено од страна на агенцијата **Брима** од Скопје, преку компјутерски асистирана телефонска анкета во периодот **од 4 до 21 септември 2023** година на репрезентативен примерок од **1003 испитаници**
- **Маргина на грешка**: +/-3.1% при C.I. 95%
- **Примерок**: повеќестепен стратификуван случаен примерок на популација 18+ години во РС Македонија. Дизајн на примерок: според податоците објавени од Државниот завод за статистика и се базира на податоци од Пописот 2021 според следниве варијабли: етничка припадност (Македонци + други националности од една страна и етничките Албанци од друга страна), региони (8 статистички региони во РС Македонија) и населено место (село/ град). рурал/ урбан.
- Методолошката исправност на анкетата е одговорност на **Брима**, додека прашалникот беше подготвен од тимот на **ЕВРОТИНК.**

Теми

1. За демократијата во РСМ
2. Односите РСМ – ЕУ
3. Надворешна политика
4. Доверба во институции
5. ЕУ теми и граѓаните
6. Извори на информации

Демократијата во Северна Македонија

Општо земено, дали Северна Македонија е демократска земја?

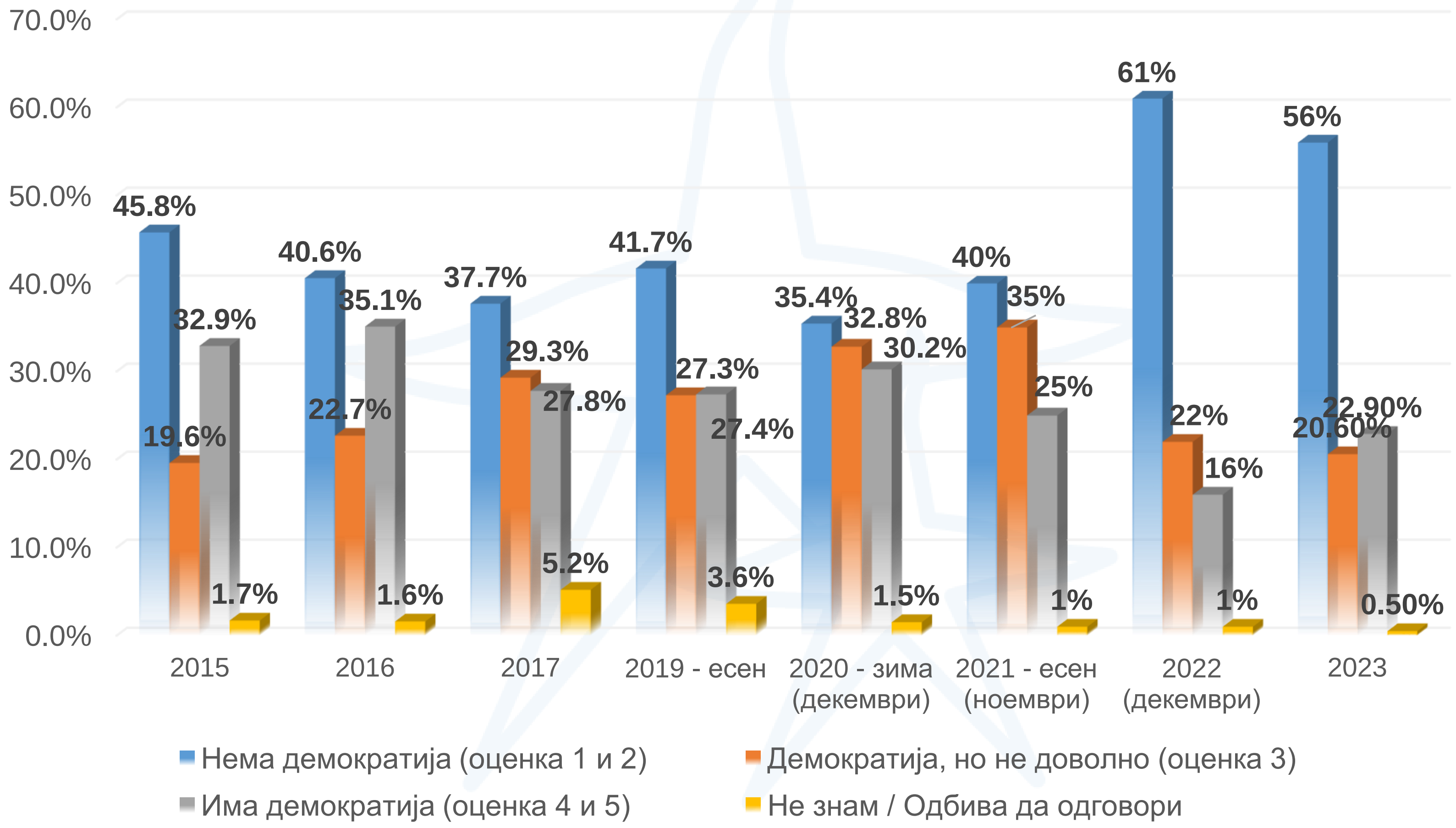

Генерално, во каква насока се движат работите во Северна Македонија?

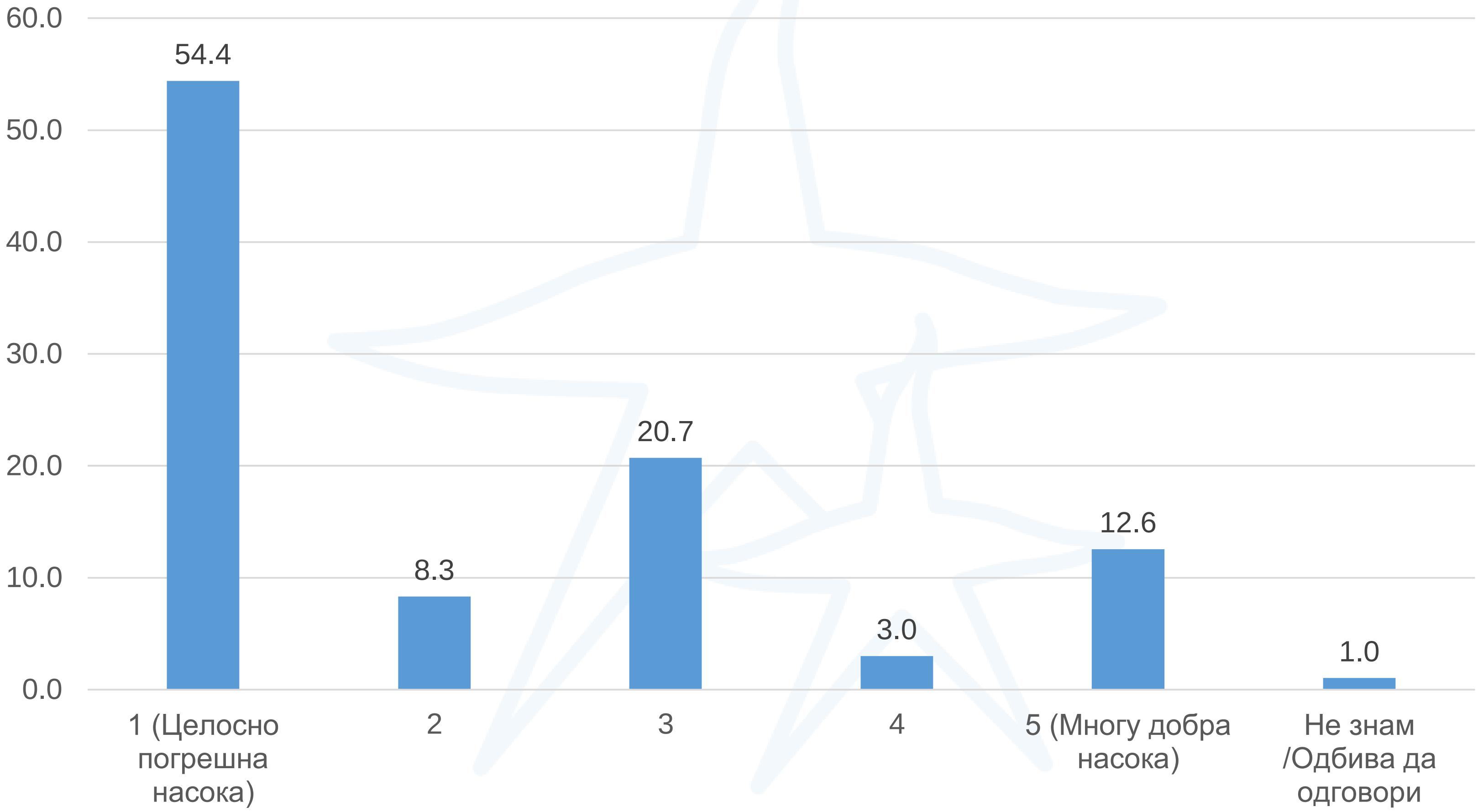

Смета дека работите во Северна Македонија се движат во добра насока (оценки 4 и 5)

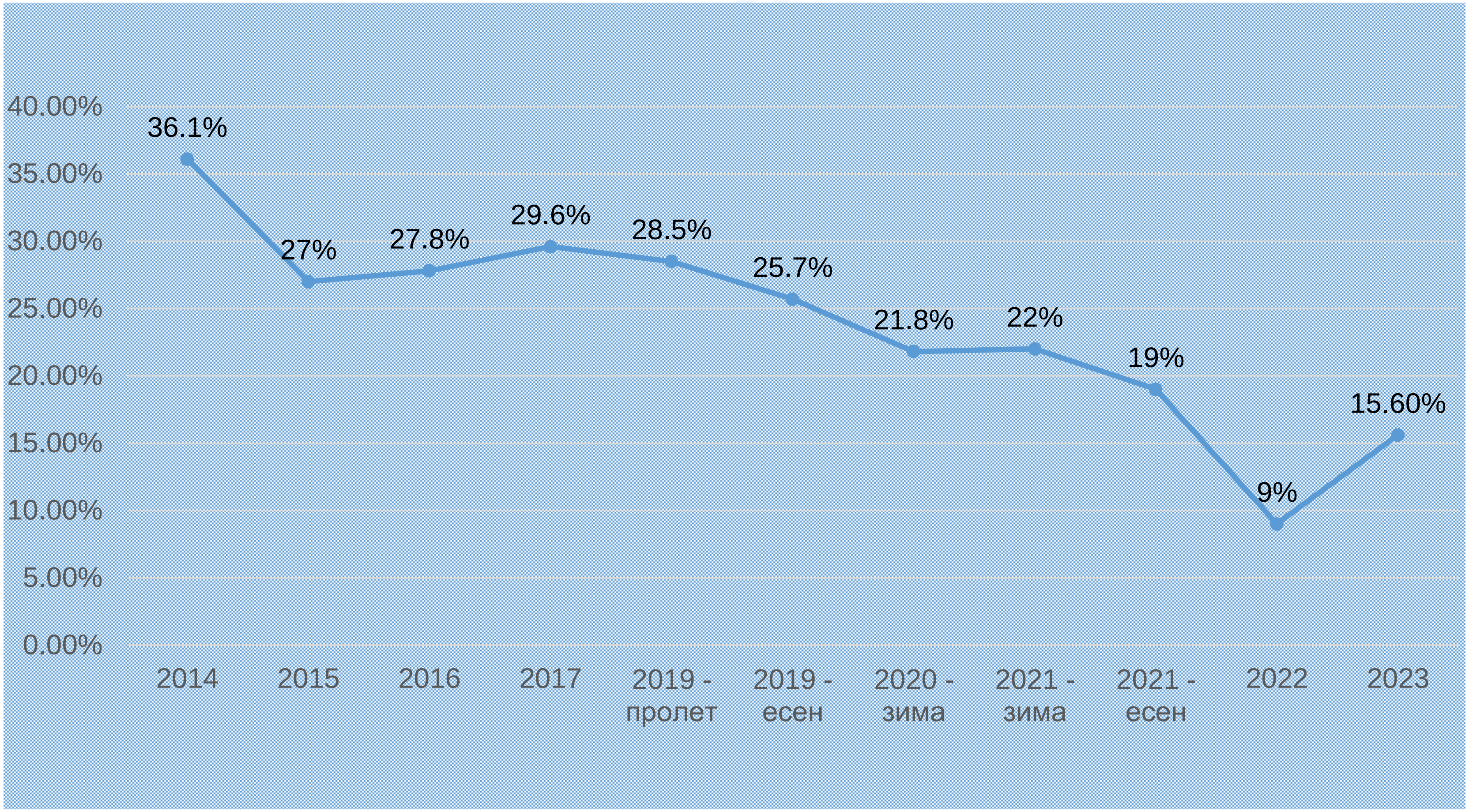

Односите помеѓу Северна Македонија и Европската унија

Се согласува дека „Генерално, членството на С. Македонија во ЕУ би било добра работа“ (оценки 4 и 5)

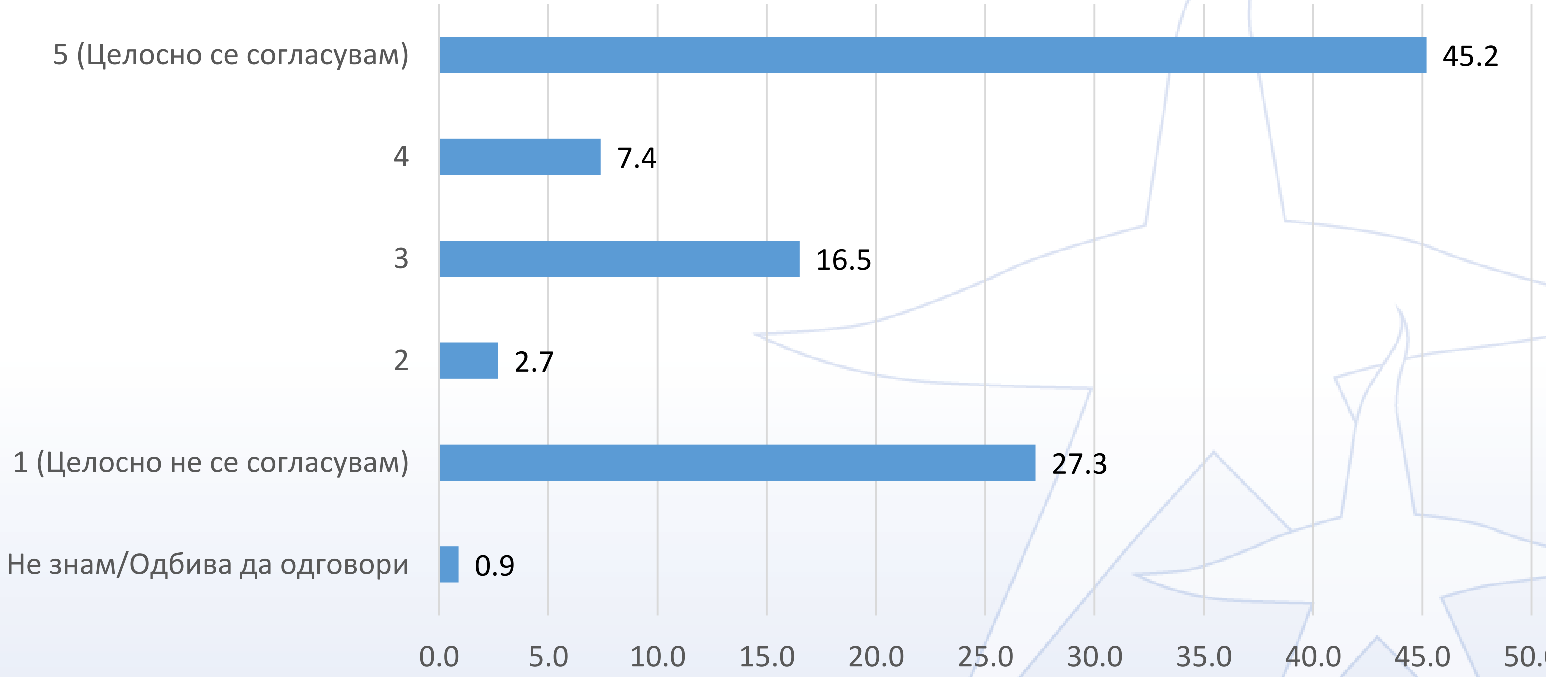

Се согласува дека „Генерално, членството на С. Македонија во ЕУ би било добра работа“ (оценки 4 и 5)

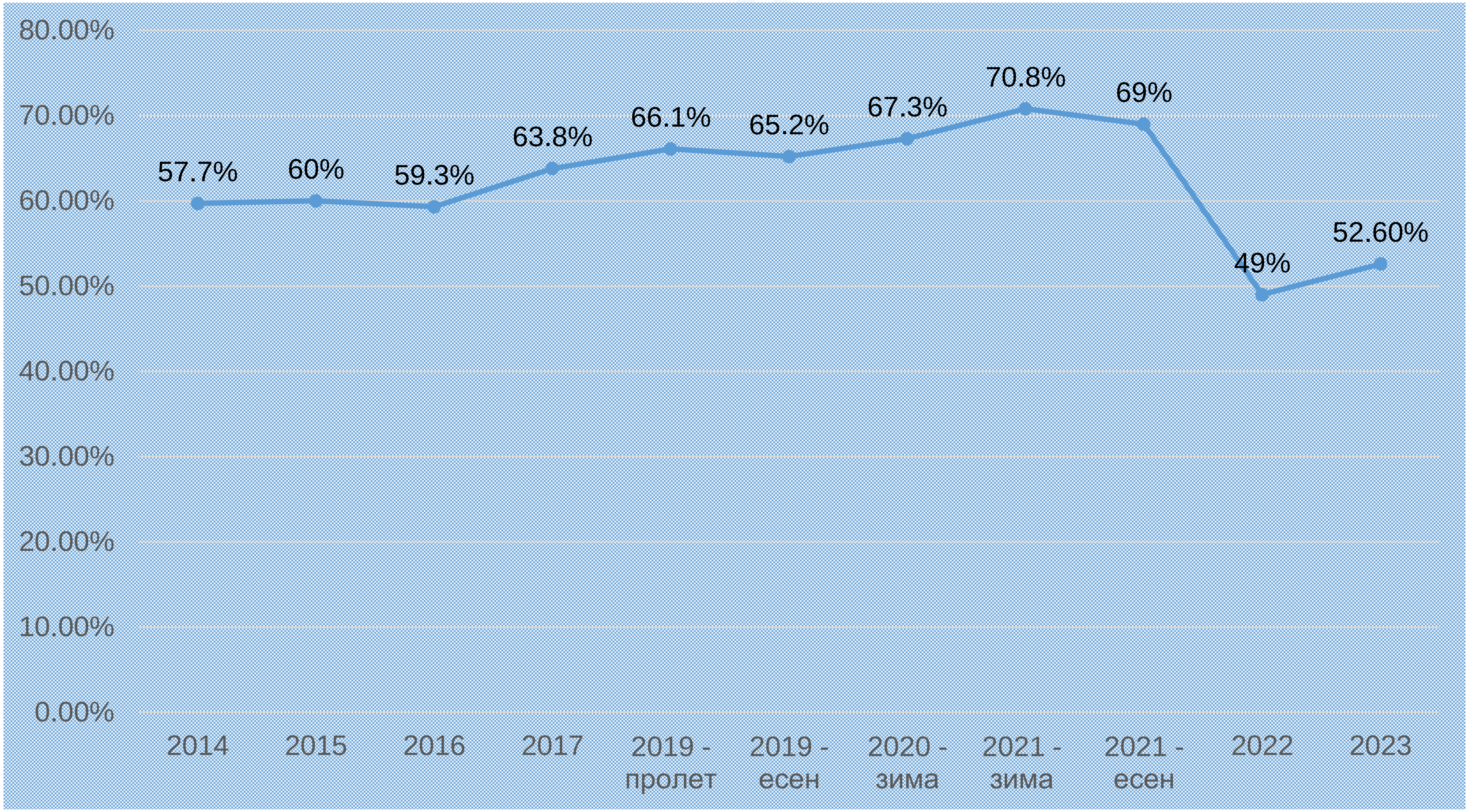

Се согласува дека „Генерално, членството на С. Македонија во ЕУ би било добра работа“ (оценки 4 и 5)

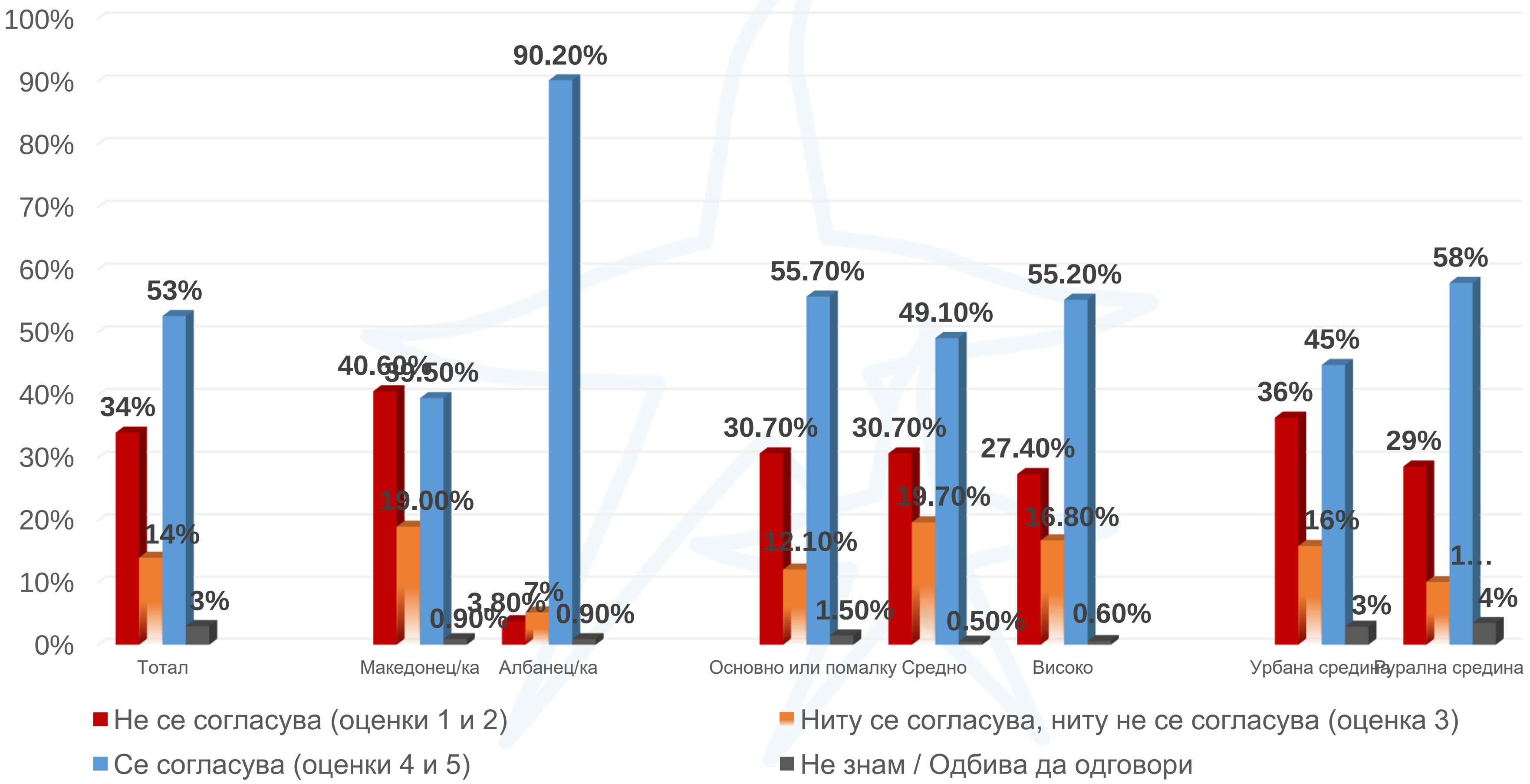

„Што за Вас претставува Европската унија?“

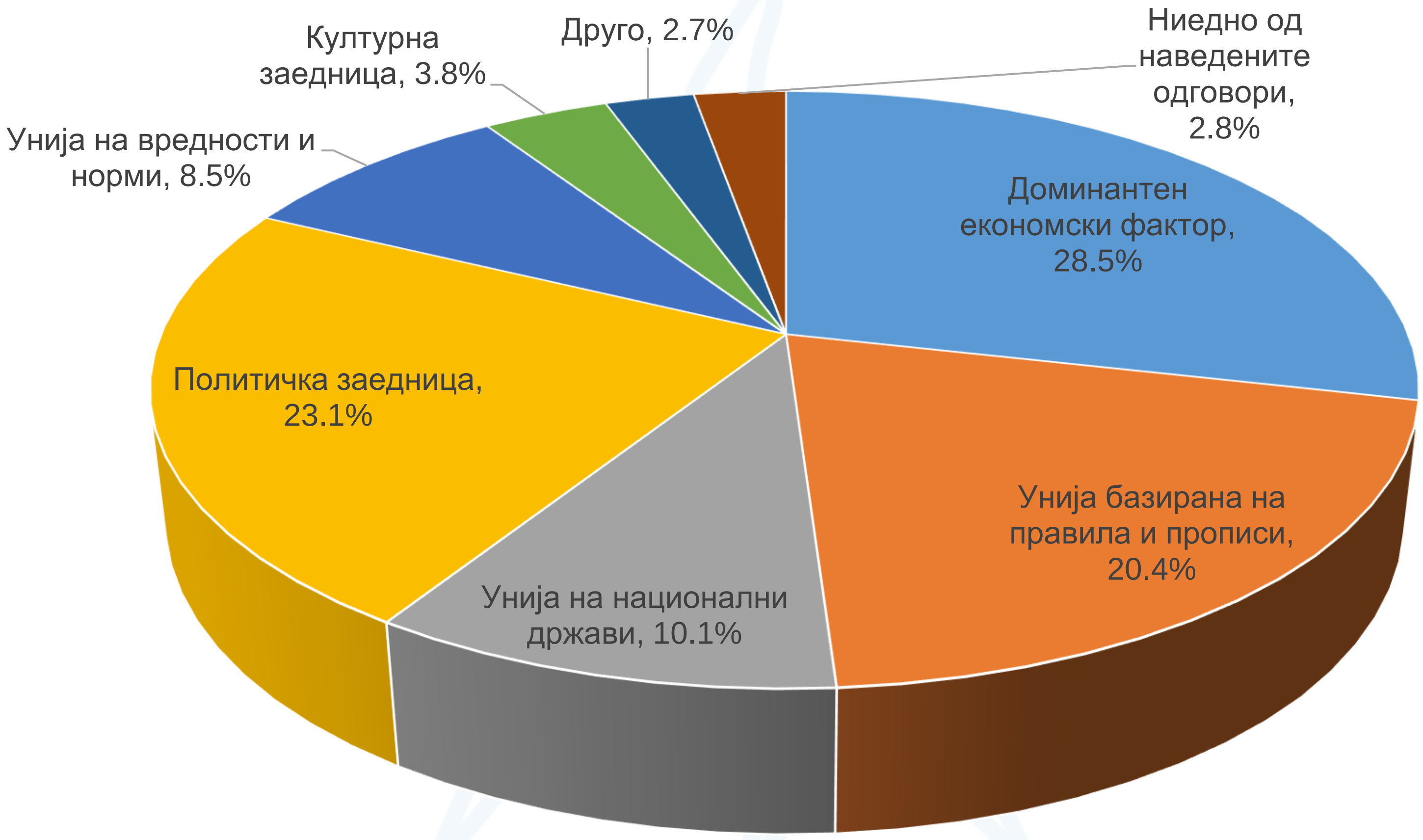

Каков е односот на ЕУ кон С. Македонија?

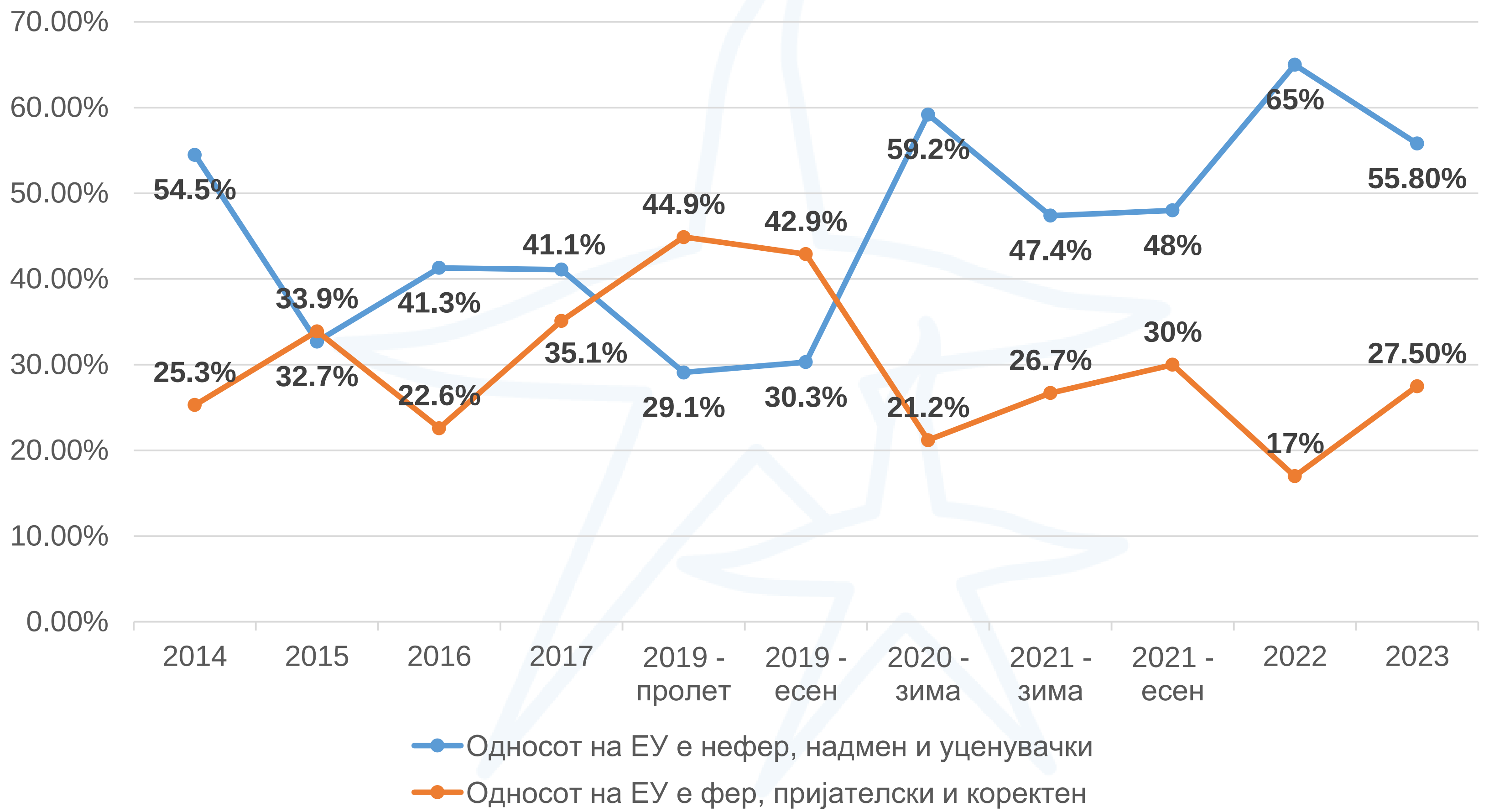

„ЕУ е најдобра алтернатива“ или „С. Македонија треба да бара сопствен модел на развој надвор од ЕУ?“

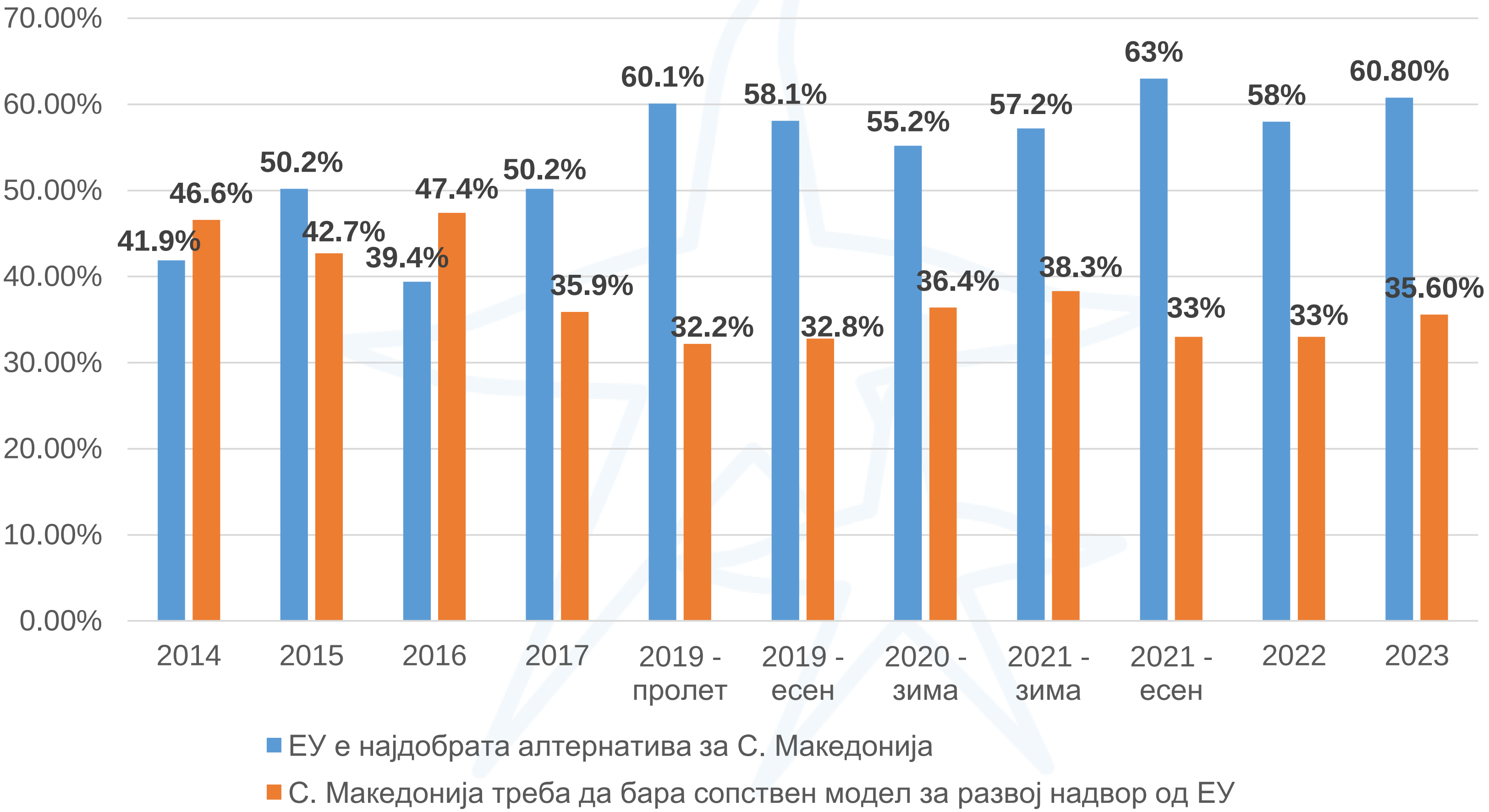

ЕУ е најдобра алтернатива
или
С. Македонија треба да бара сопствен модел на развој надвор од ЕУ?

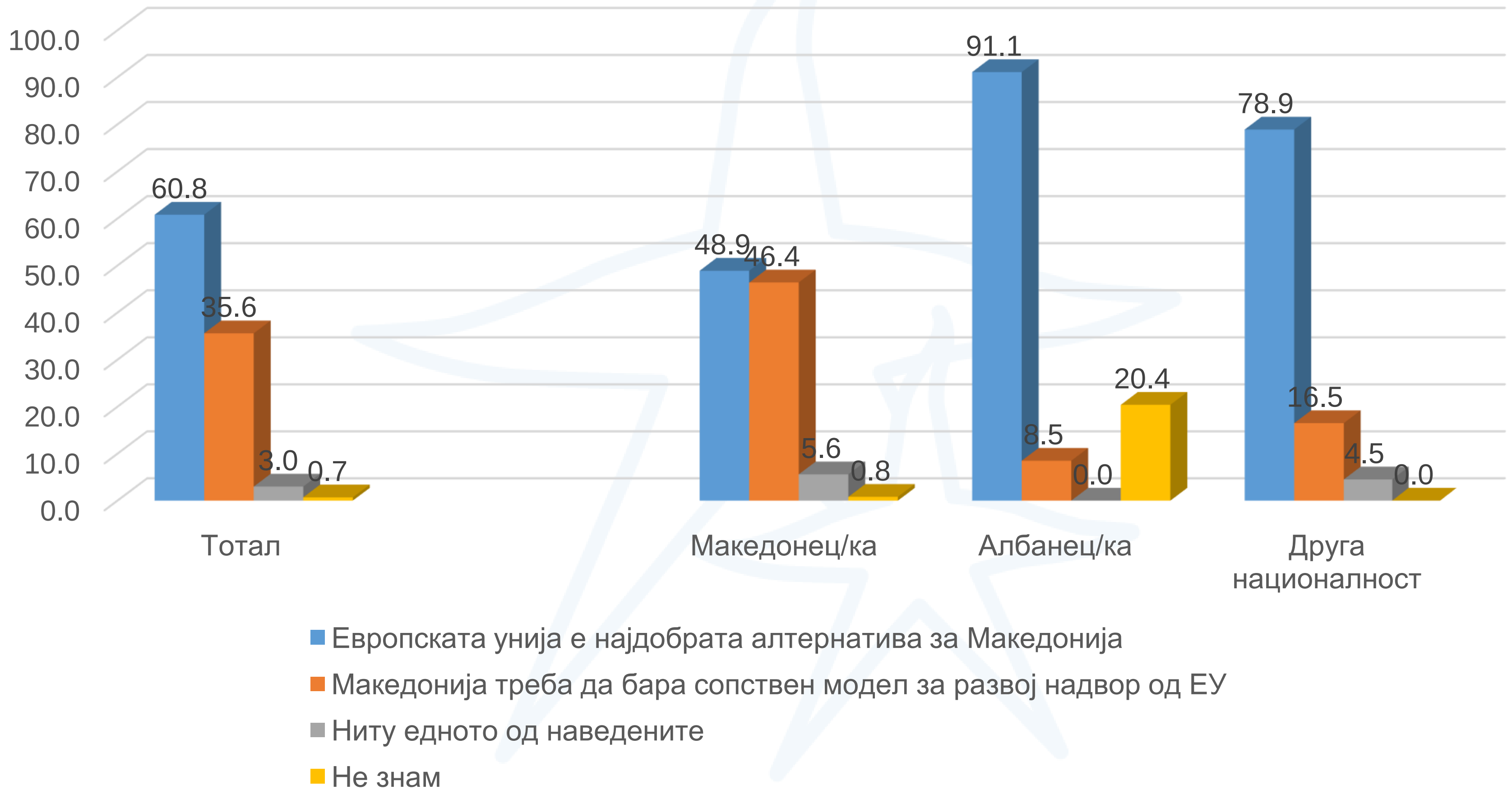

Според Вас, кога С. Македонија може да очекува влез во ЕУ ?

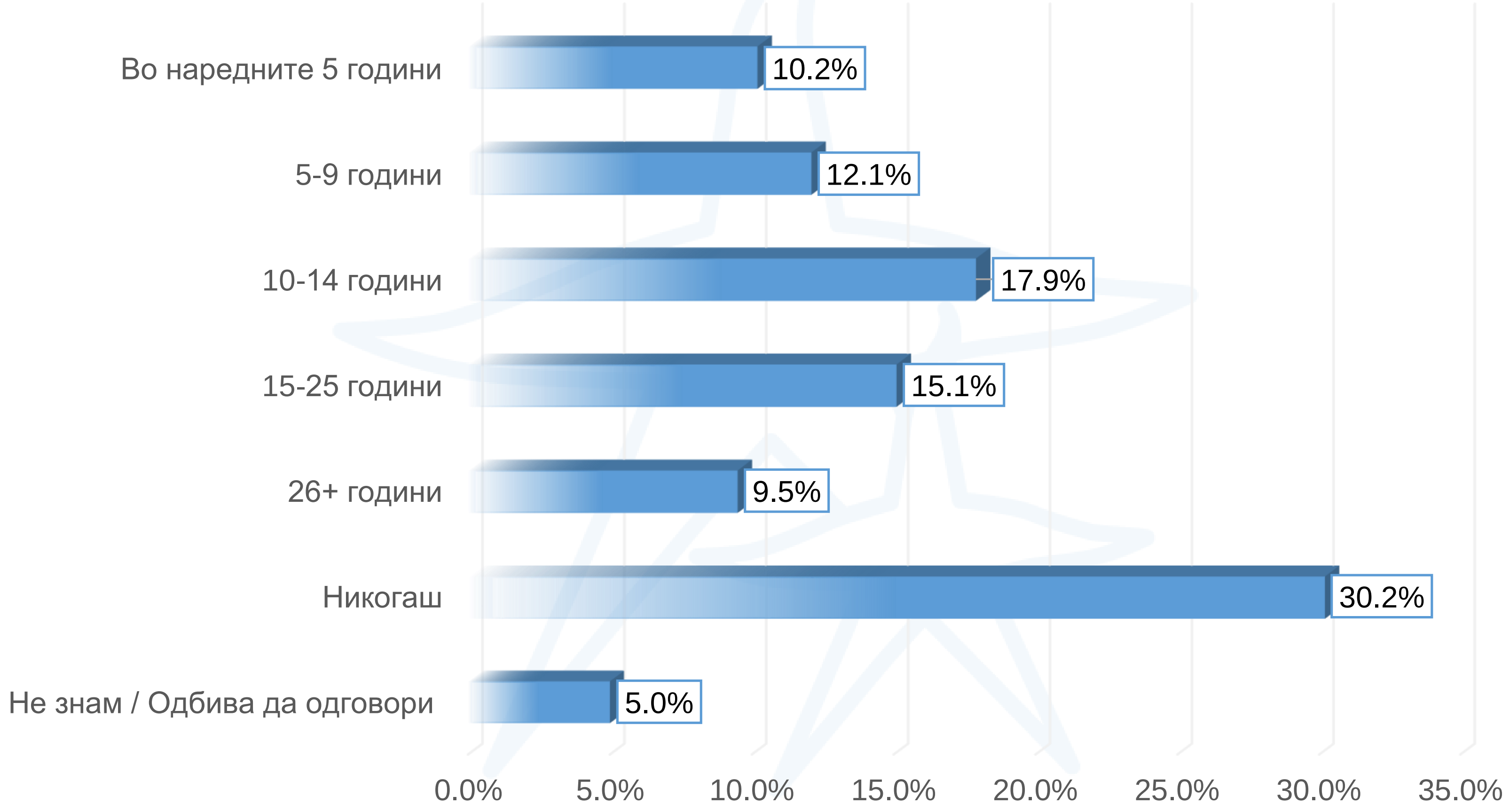

Смета дека Северна Македонија може да очекува влез во Европската унија во наредните 5 години

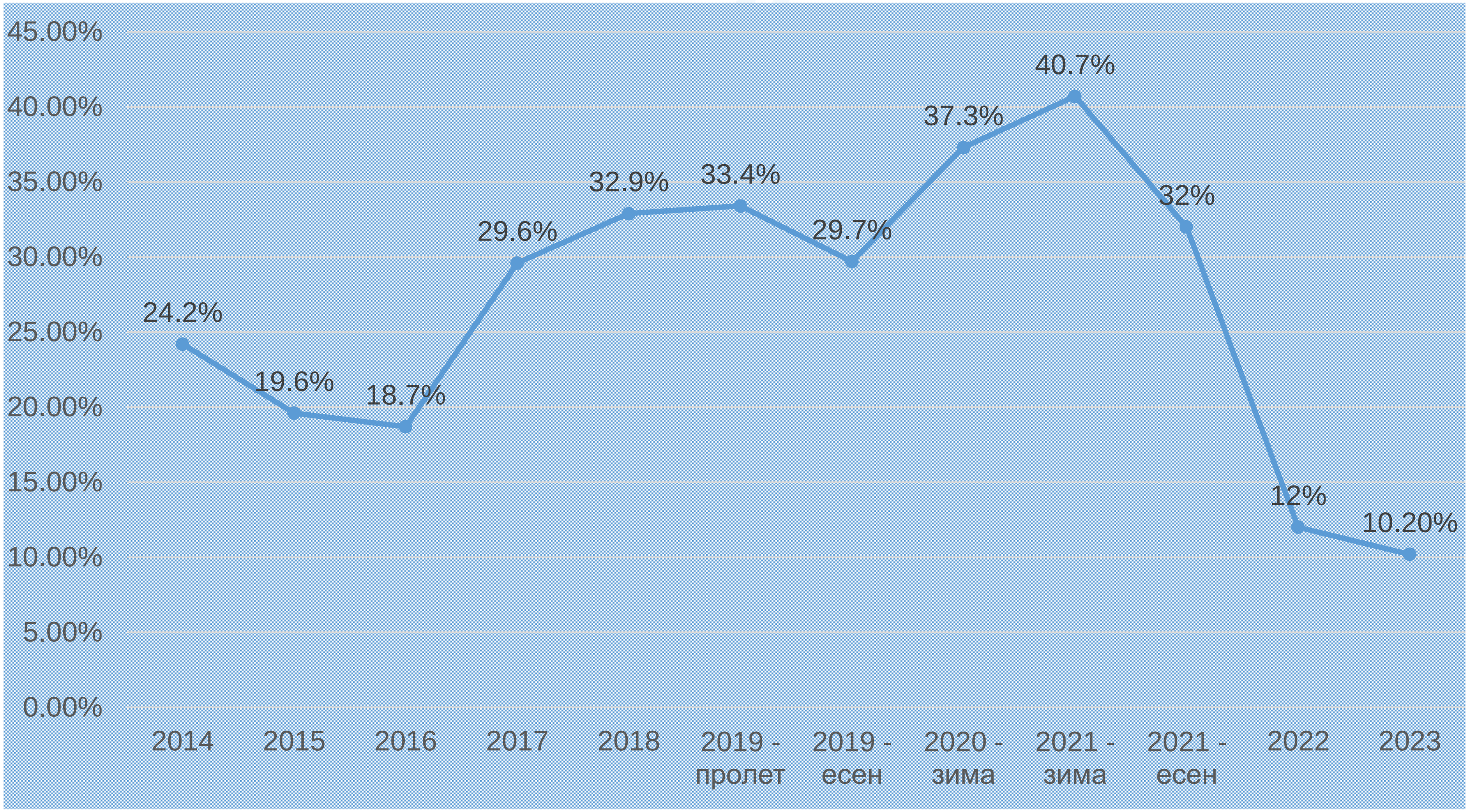

Главни причини за поддршка на влез во ЕУ
(повеќекратни одговори)

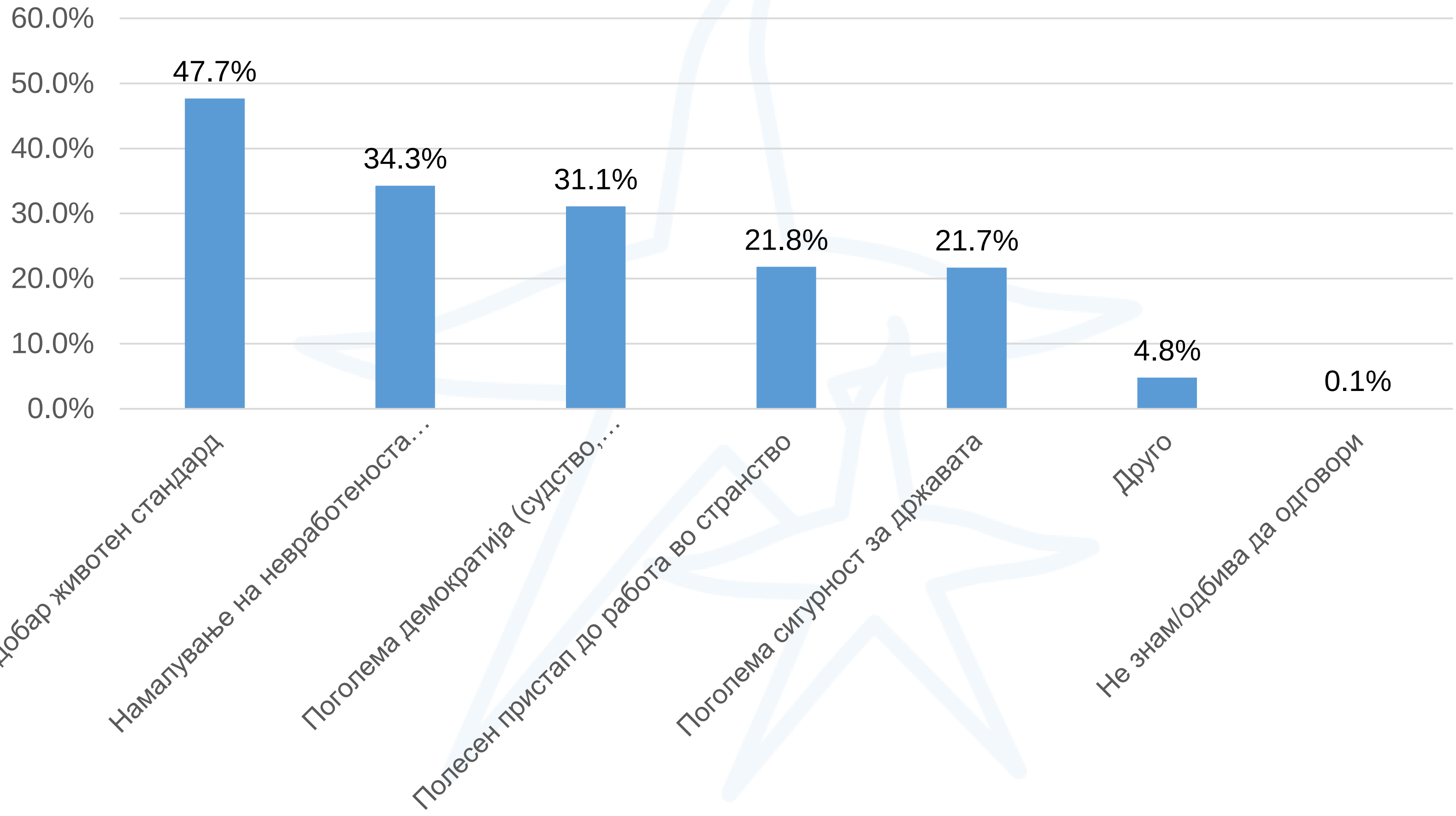

Главни причини за одбивање за влез во ЕУ (повеќекратни одговори)

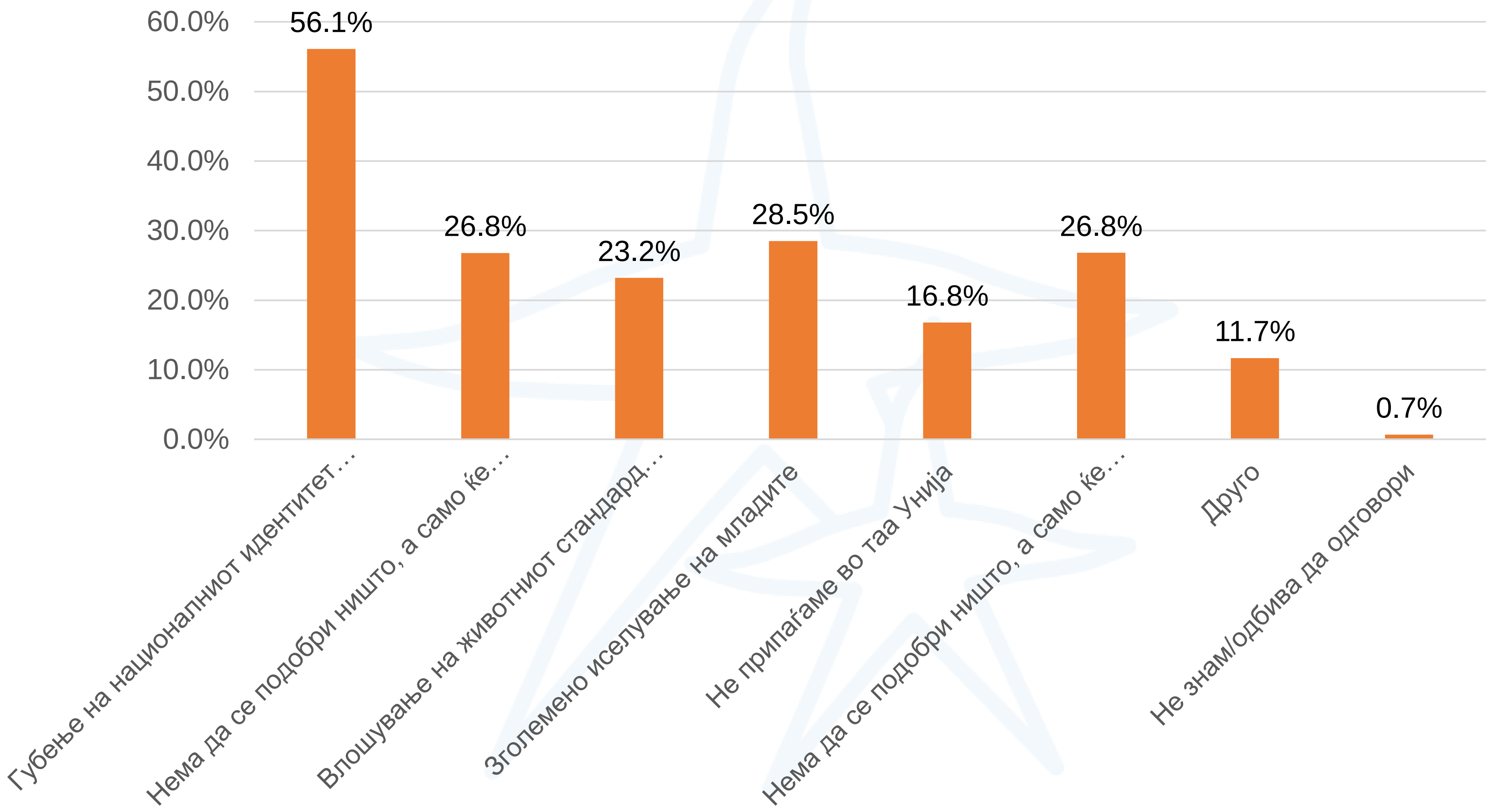

Надворешна политика

Дали меѓународната позиција на Северна Македонија е посилна, послаба или иста во споредба со пред 12 месеци?

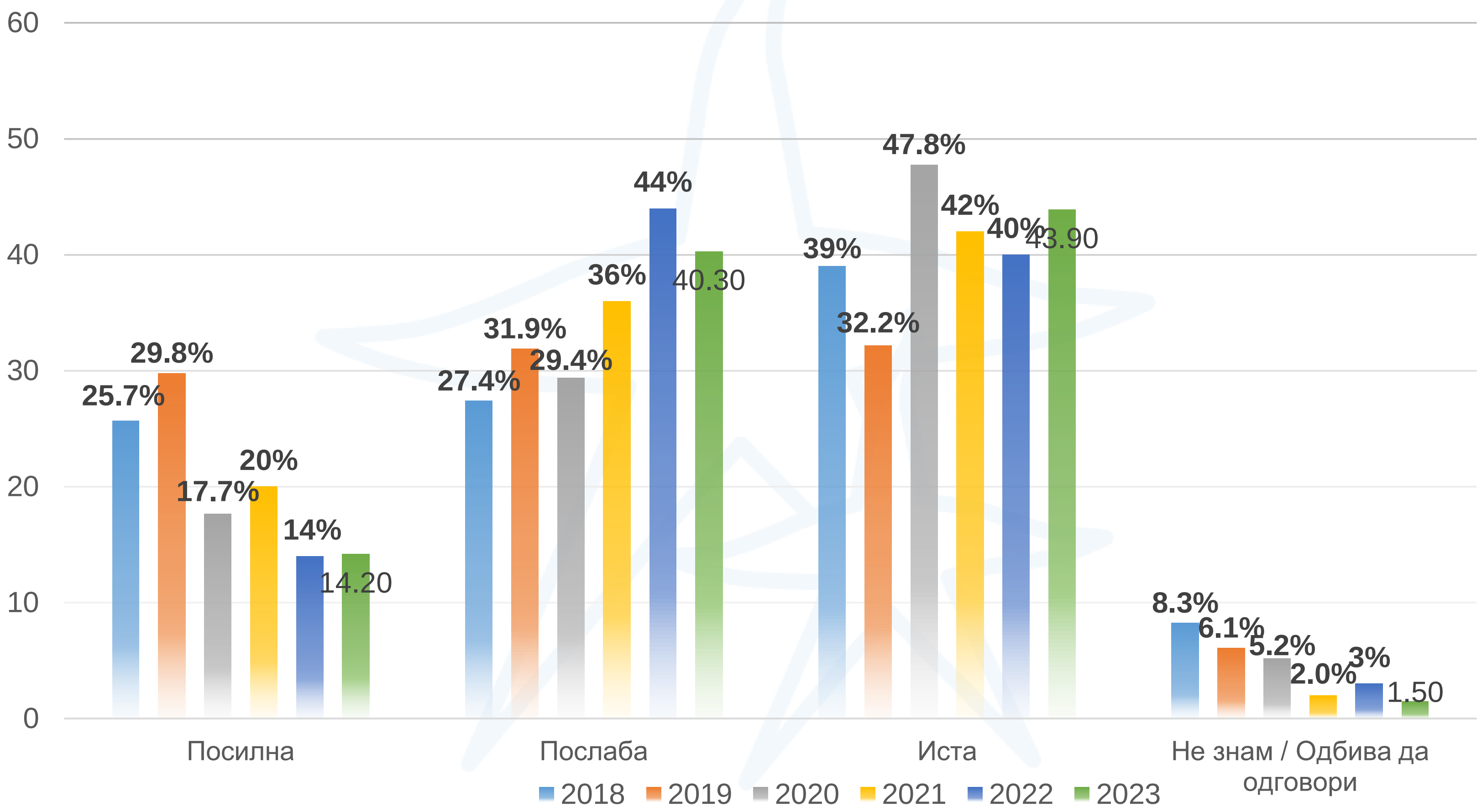

Општо земено, дали верувате дека постои држава или меѓународна организација која претставува закана за Македонија?

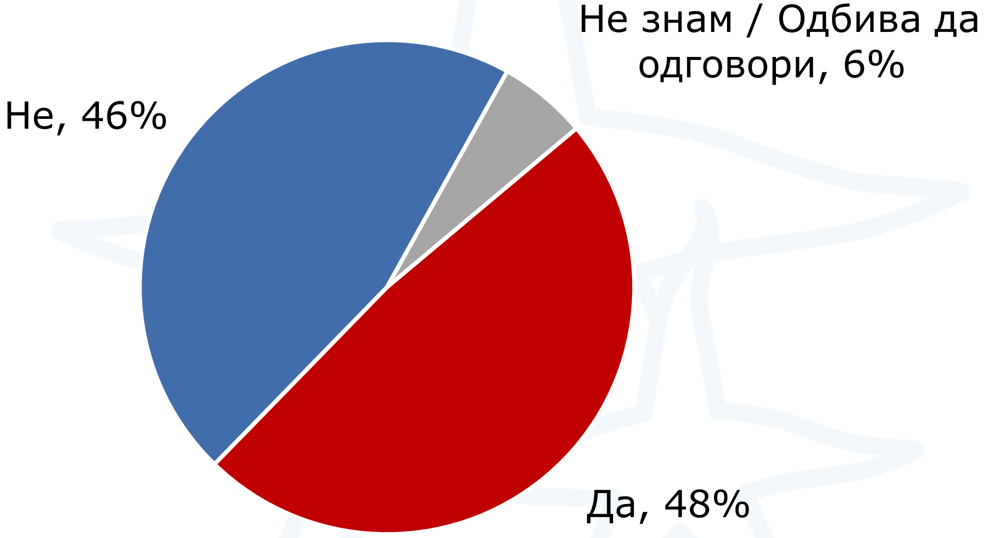

Ако да, која е таа држава или меѓународна организација која претставува закана за Македонија?

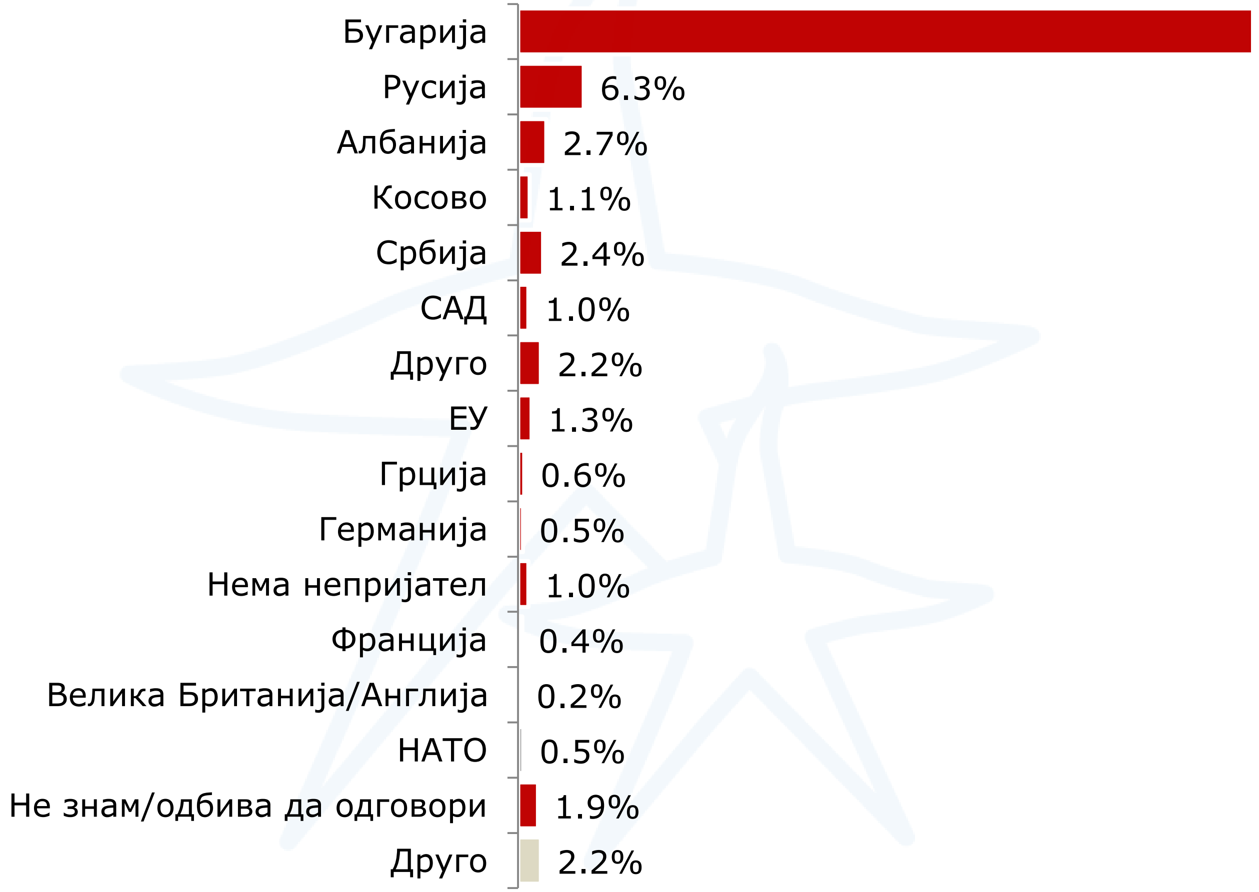

Која држава или меѓународна организација е најголем пријател на Македонија?

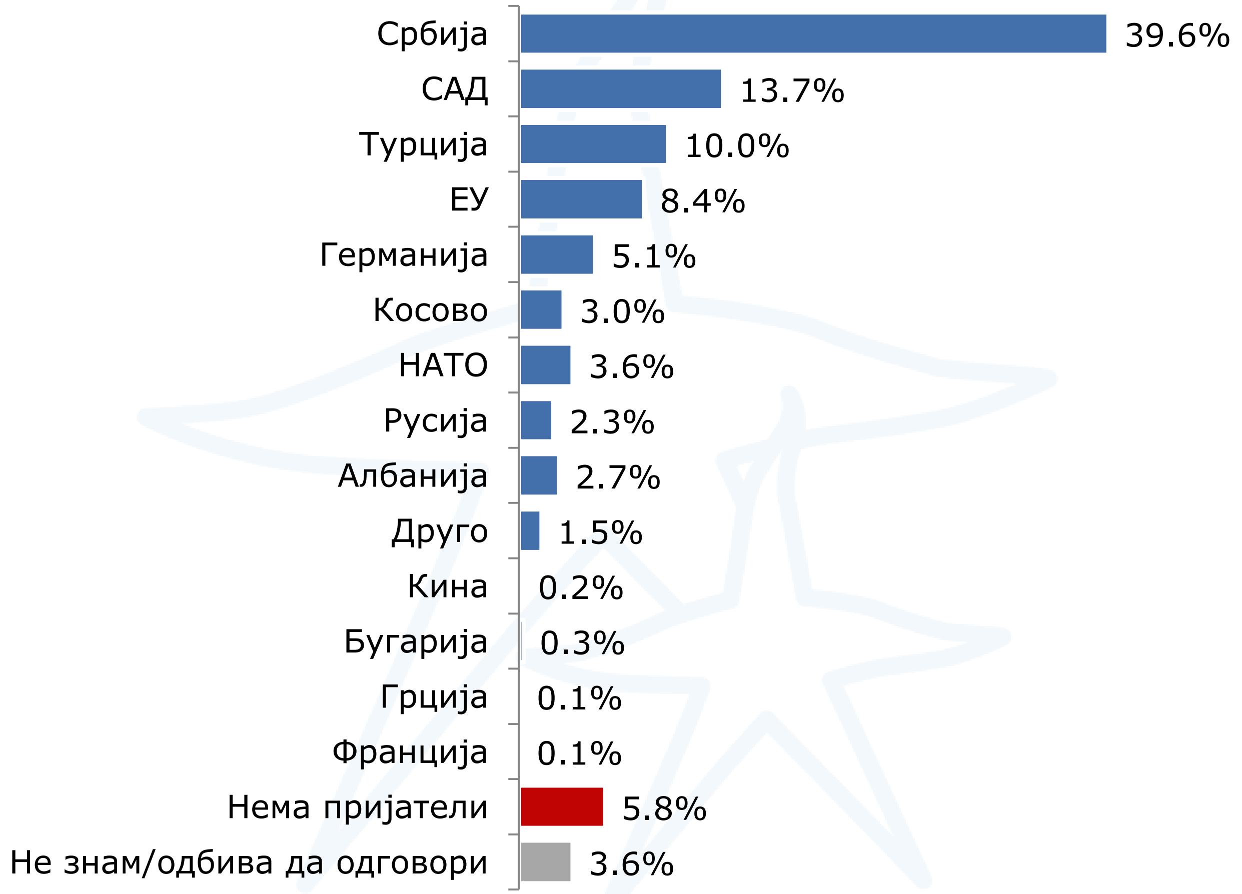

Како и од каде се информираат граѓаните

Како се информирате за политички теми? (можни е повеќе одговори)

Кој/каков е изворот од Интернет за политички теми? (можни е повеќе одговори)

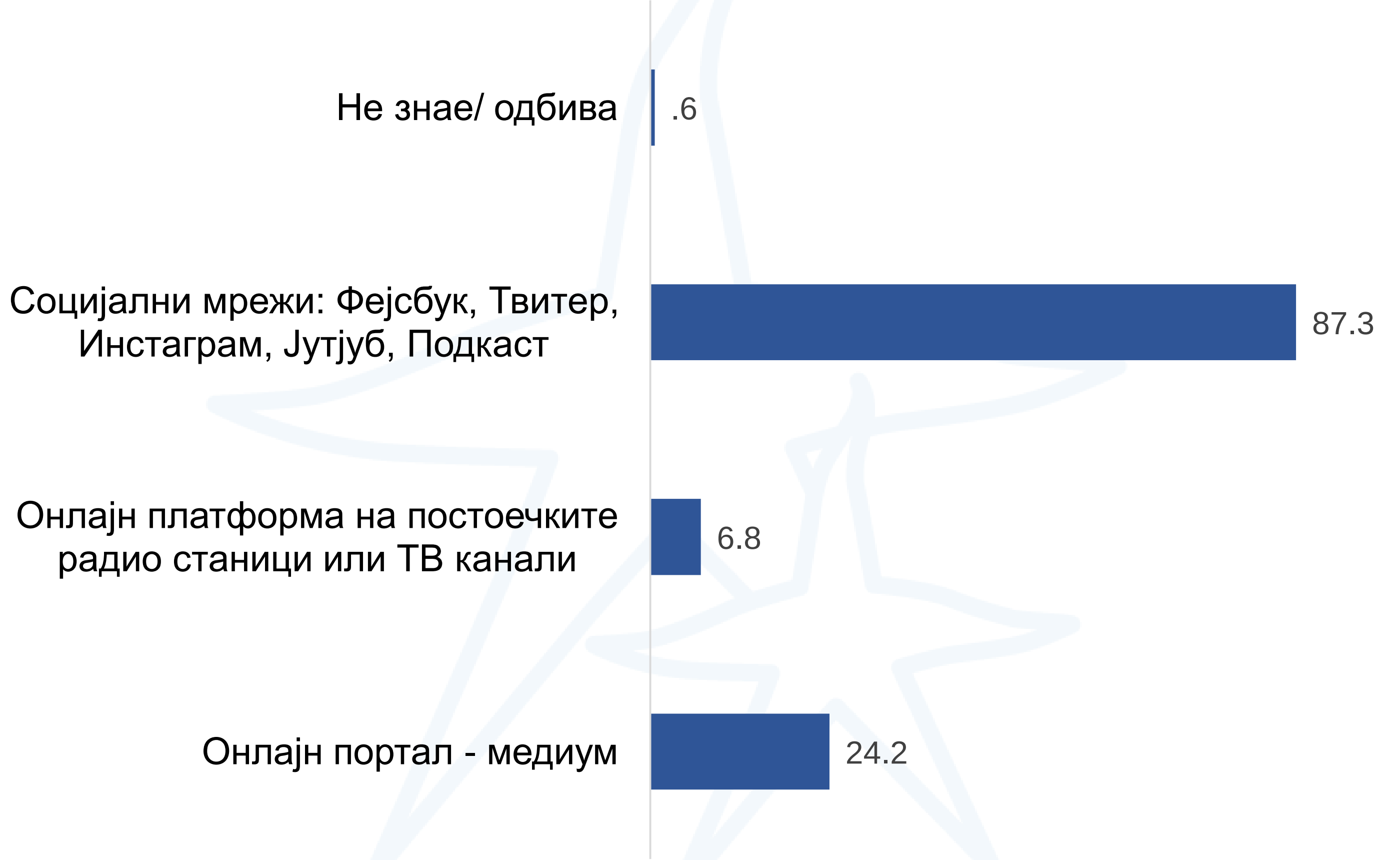

Како се информираат граѓаните за политички теми според ранг

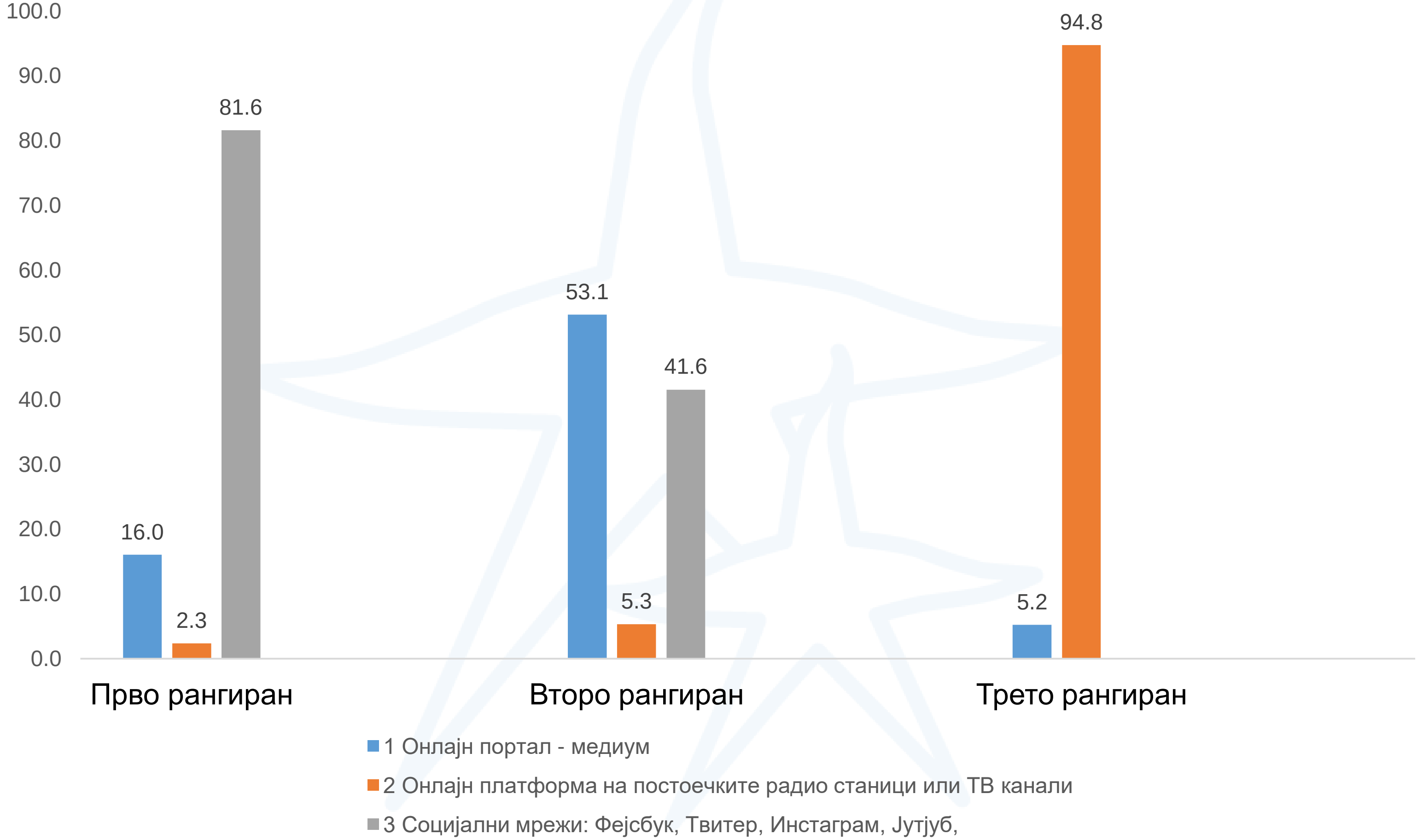

Дали ги следите темите за надворешната политика т.е. Евроинтеграциските процеси на Македонија?

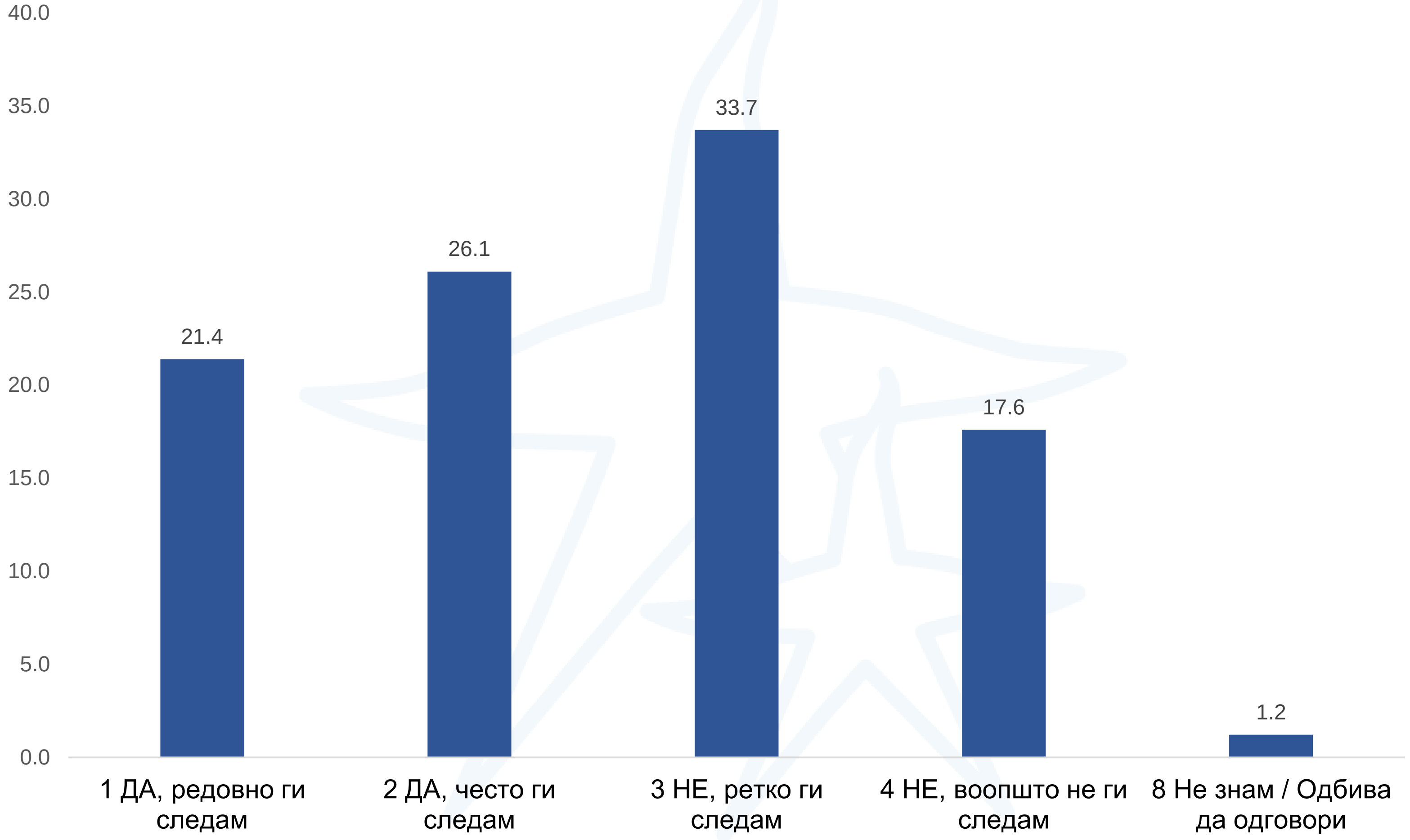

Колку ви е важен или не ви е важен секој од следниве извори на информации за ЕУ и за пристапниот процес на земјата во ЕУ

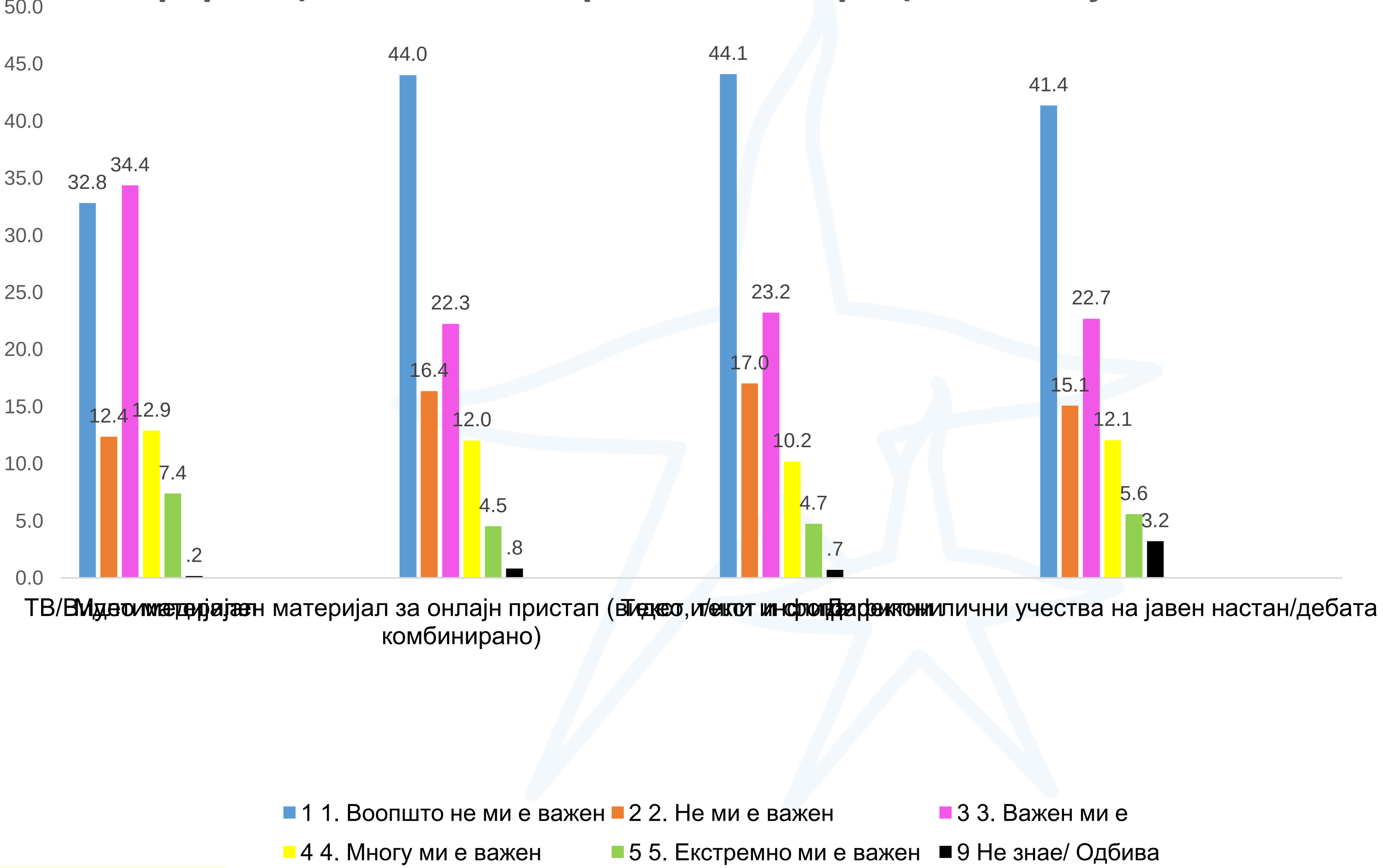

Колку често/фреквентно се информирате/сакате да се информирате на темите Македонија во однос на ЕУ

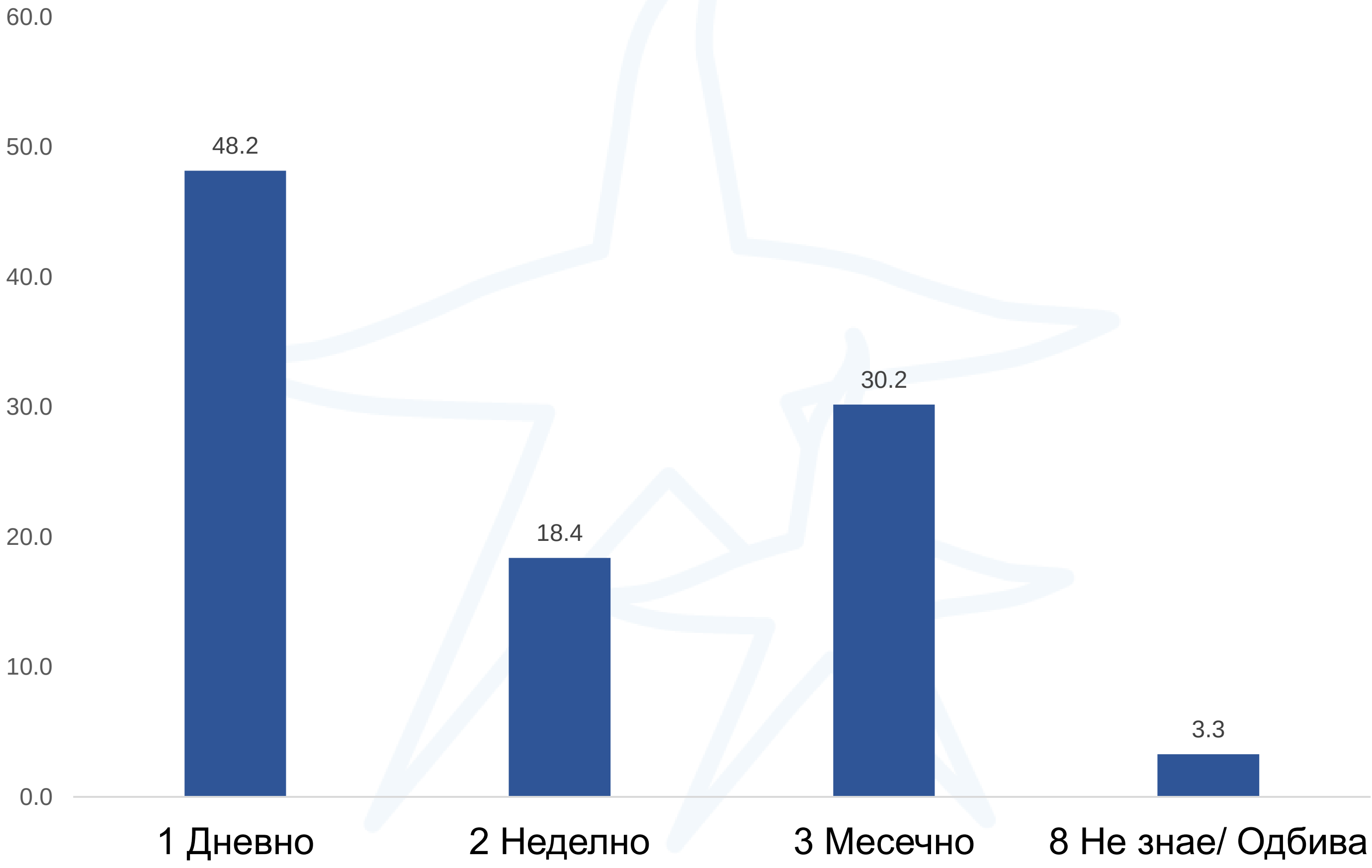

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Судство и фундаментални права

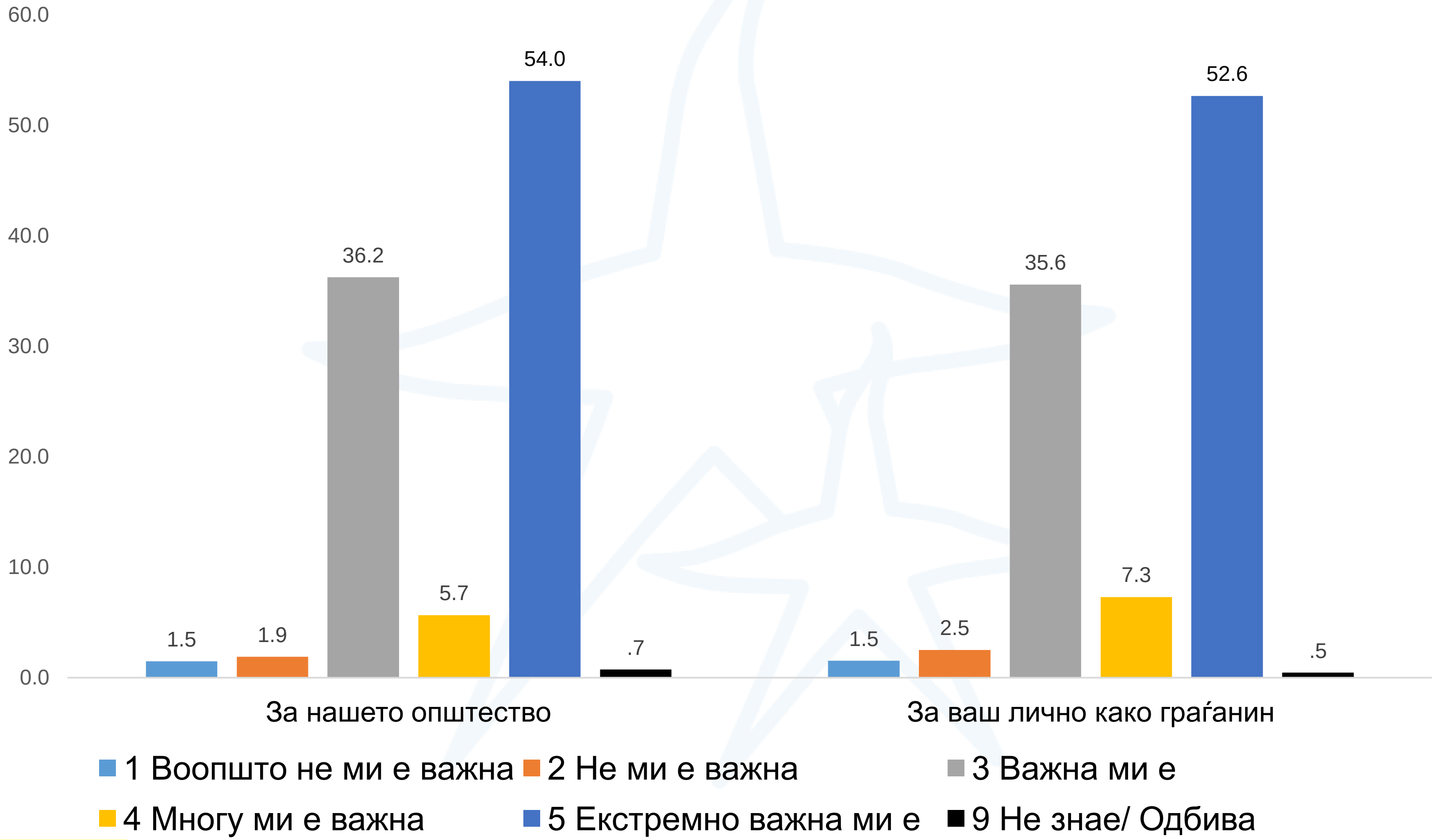

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Правда, слобода и безбедност

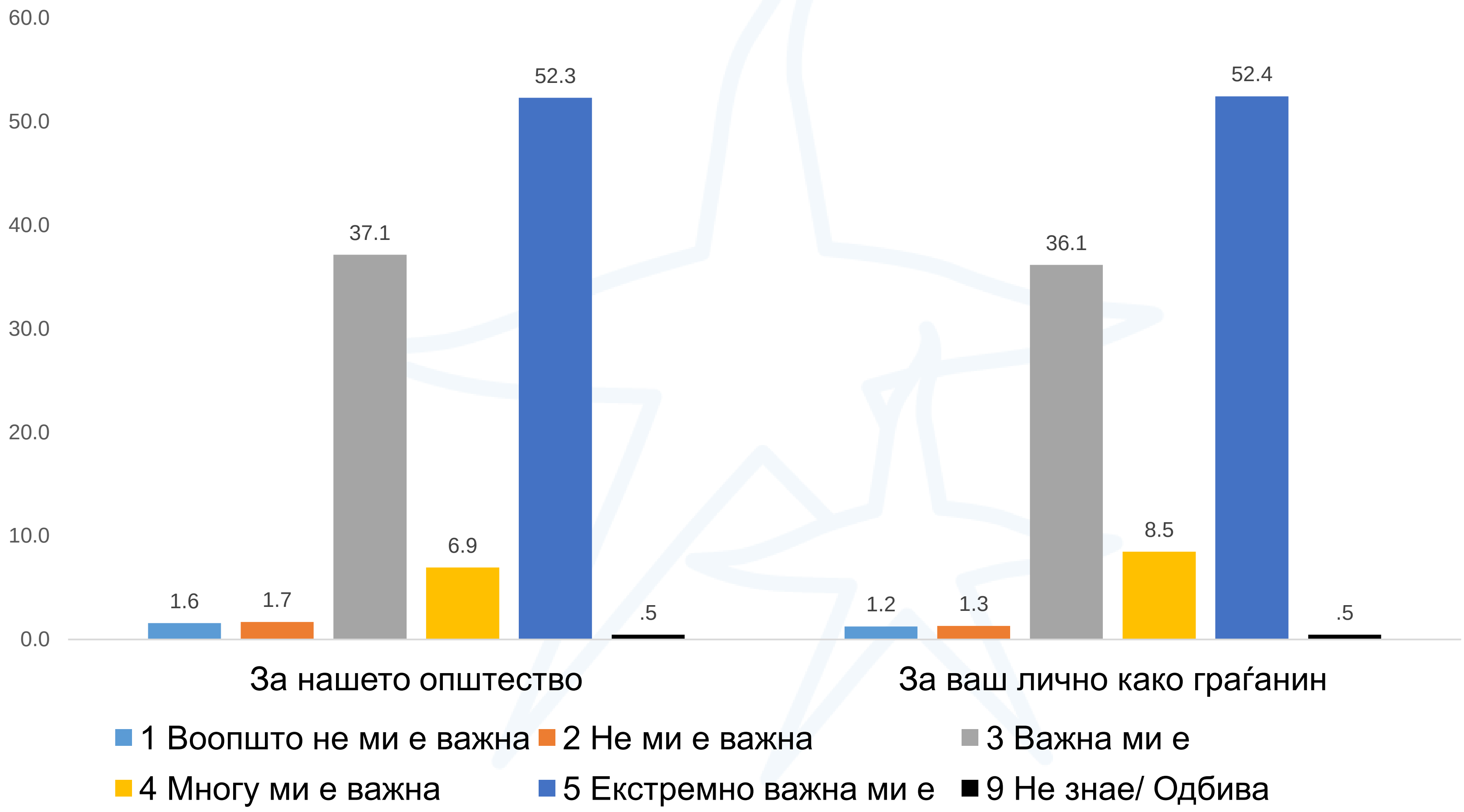

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Финансиска контрола

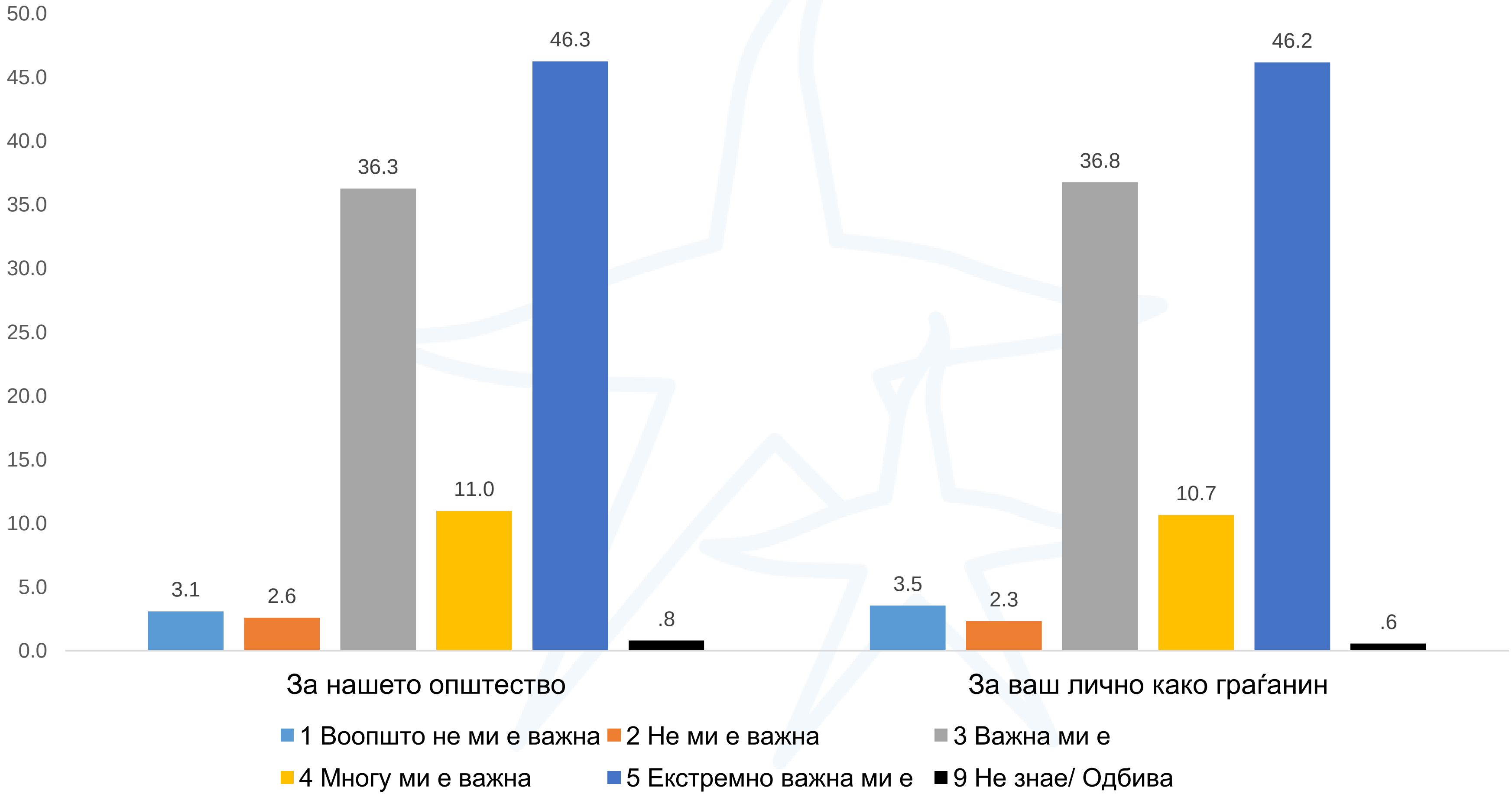

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Социјална политика и вработување

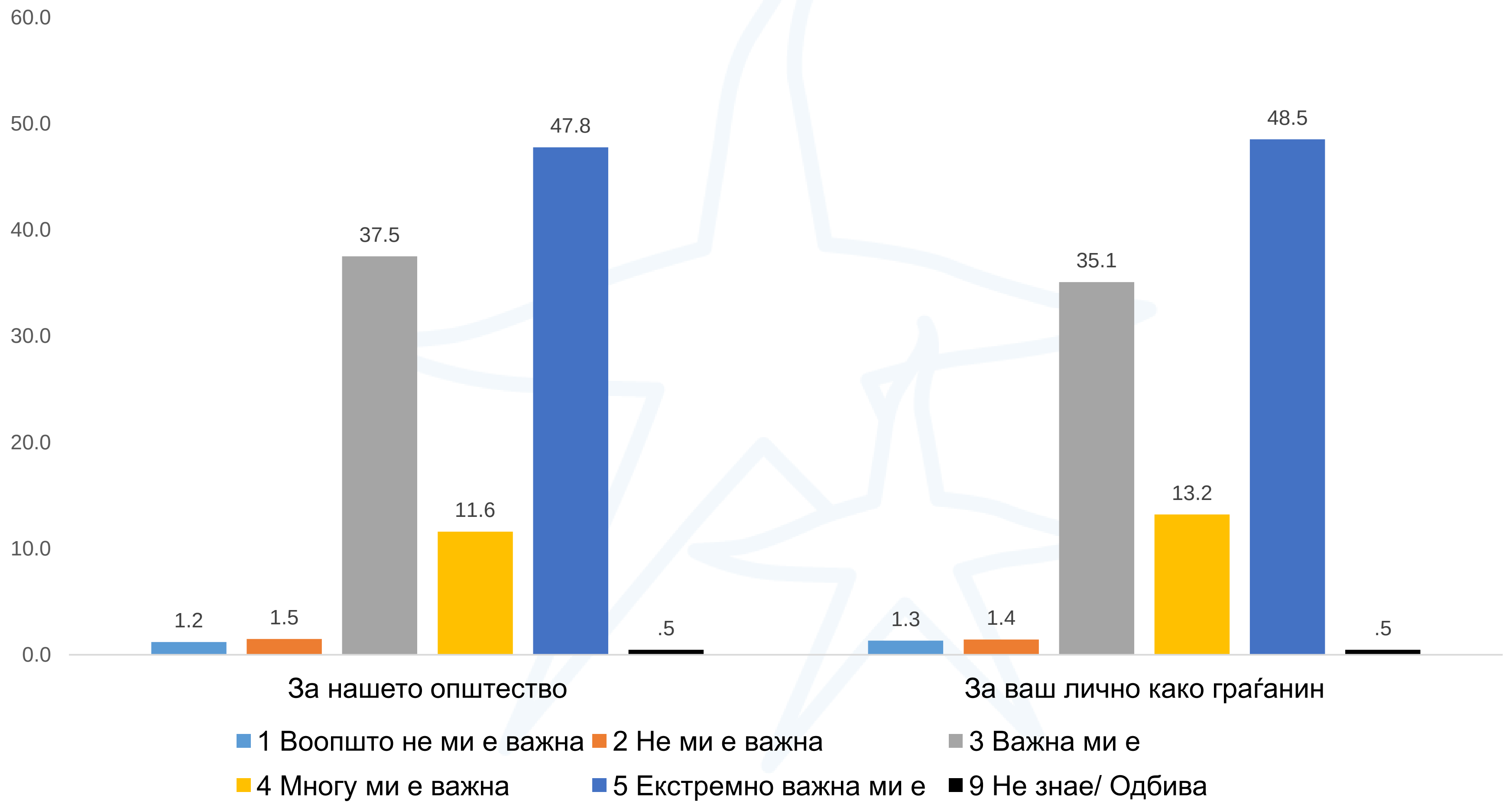

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Животна средина и климатски промени

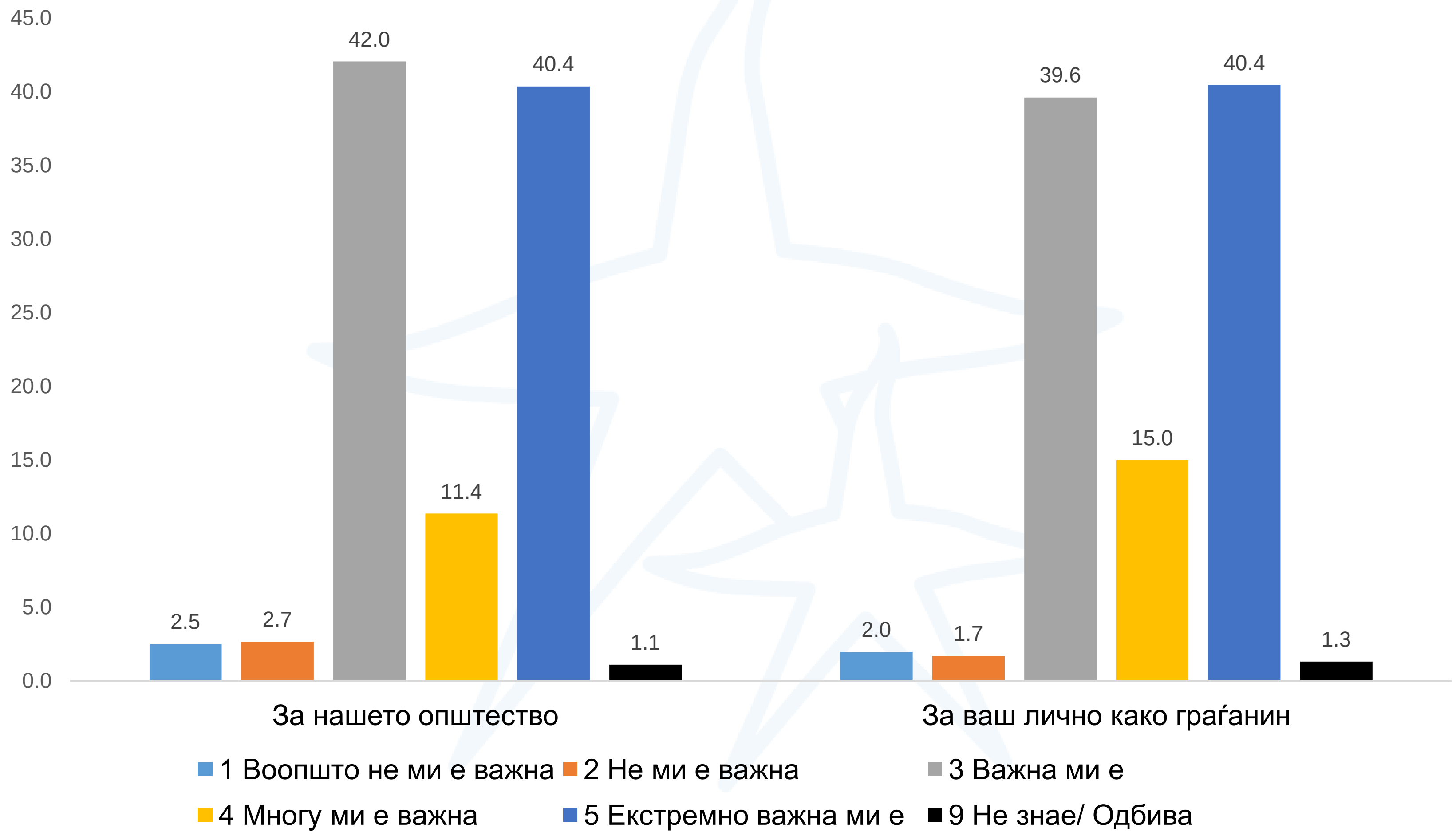

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Слободно движење на стоки

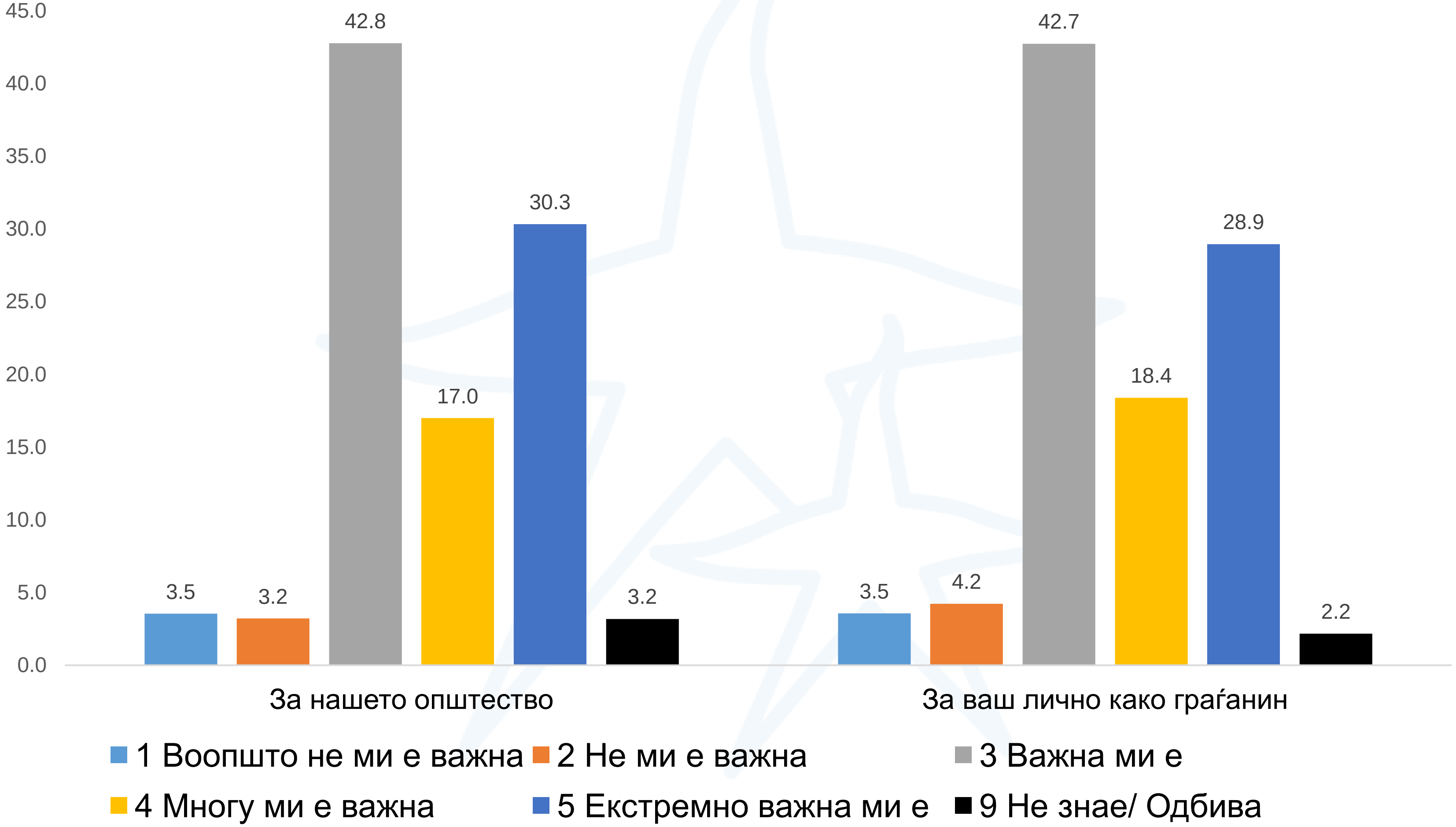

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Земјоделство и рурален развој

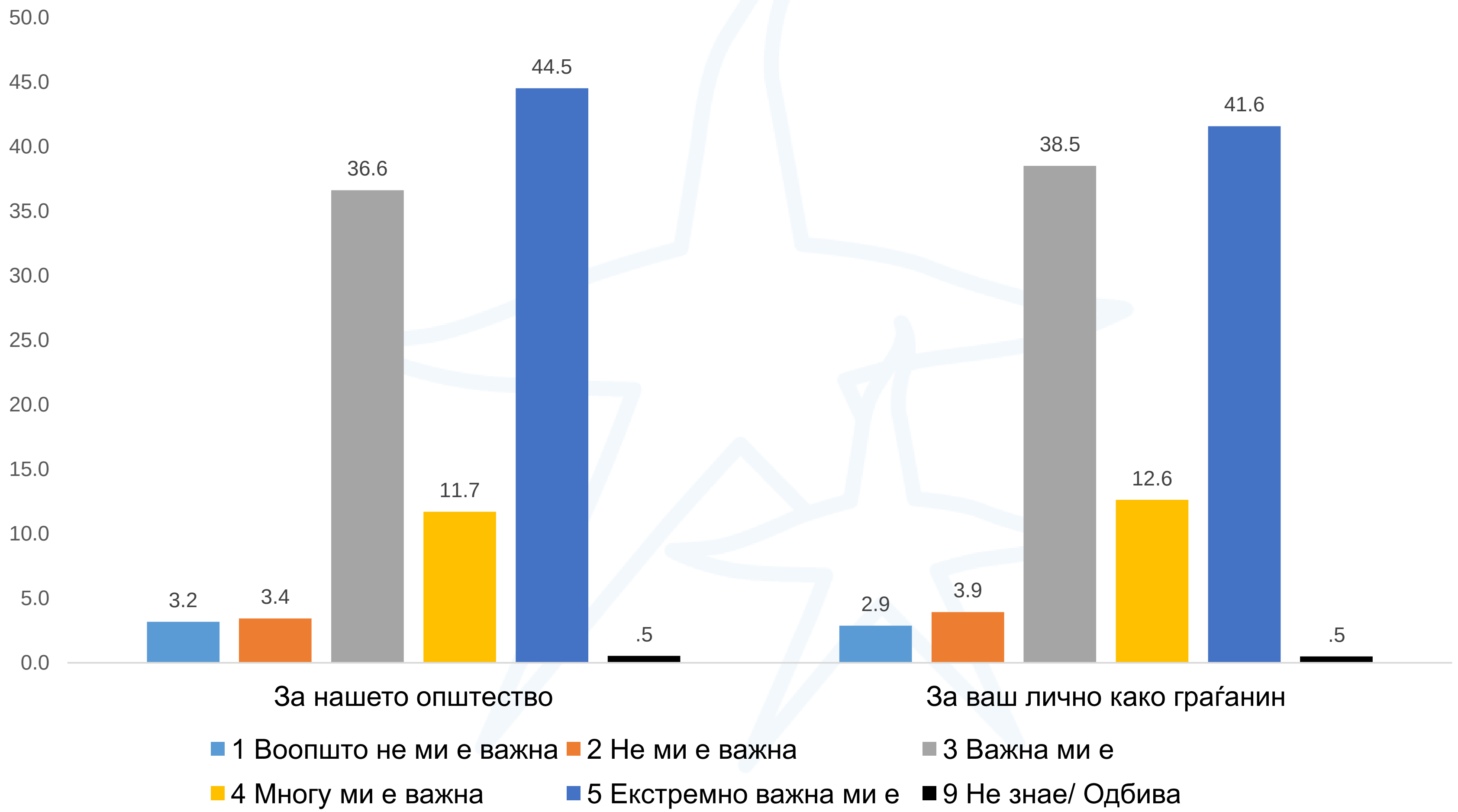

Колку сметате дека е важна или не е важна за нашето општество секоја од следниве теми за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ: Заштита на потрошувачите и јавно здравје

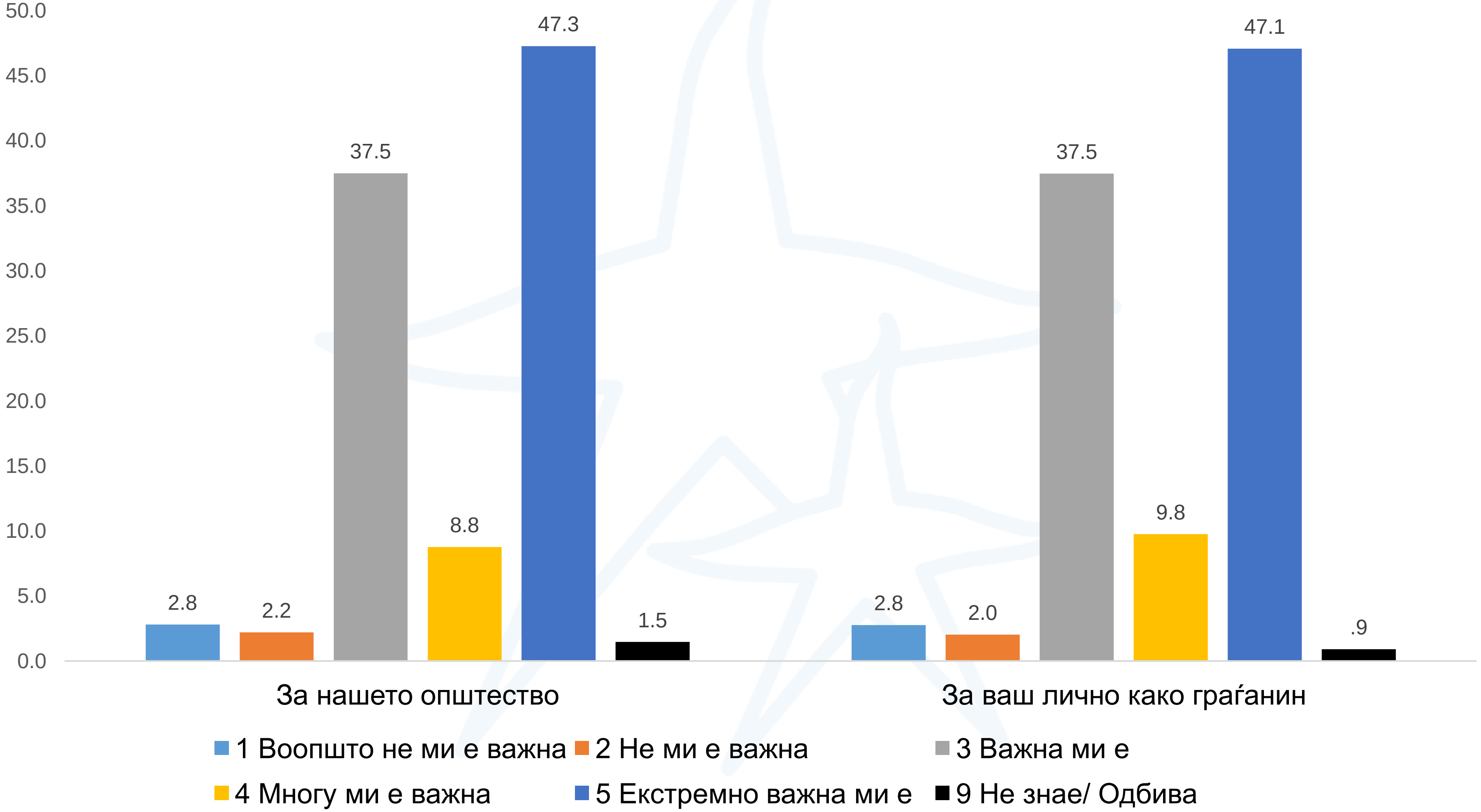

Доколку имате прилика за непосредна средба, директно учество, со кого би сакале да разговарате, за да добиете повеќе информации за преговарачкиот процес на РСМ со ЕУ?

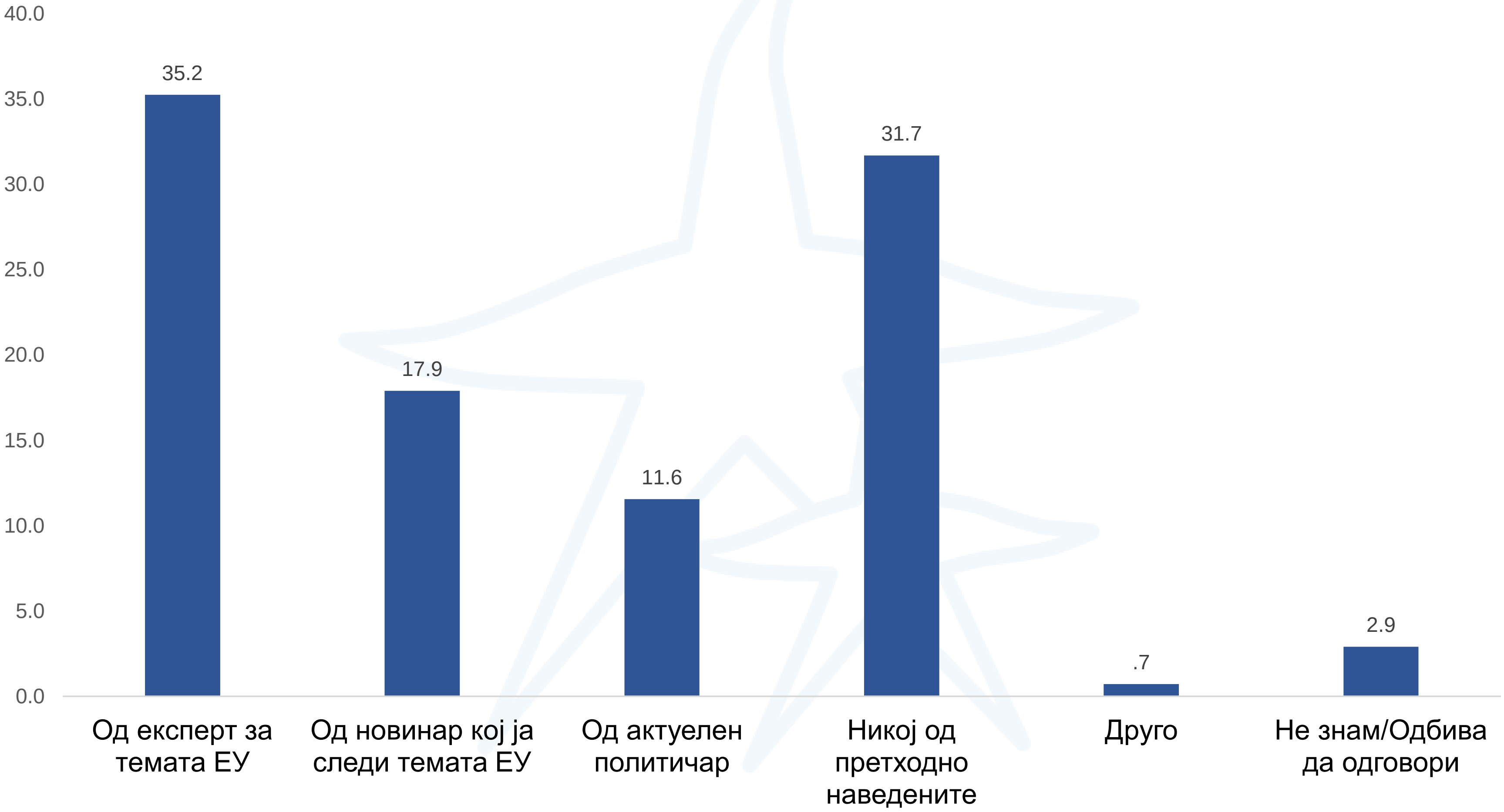

РЕЗИМЕ

РЕЗИМЕ

- Партиската преференција има многу силно влијание врз формирањето на јавното мислење и перцепција за повеќето од општествено-политичките теми во РС Македонија;
- Во однос на фундаменталните општествени вредности, високи 56% од испитаниците сметаат дека нема демократија; ова се смета пад за 5 %, споредено со 61% кои се изјасниле во 2022година
- Исто намалување на општото незадоволство се отсликува преку мислењето на граѓаните за правецот на државата, каде од **72% во 2022, сега во 2023, 62%** сметаат дека Северна Македонија се движи во погрешна насока;
- И покрај зголемениот скептицизам во врска со влезот на Северна Македонија во Европската Унија, 53% се согласуваат дека влезот во ЕУ е добра работа за земјава во 2023 споредено со 49- те% во 2022, додека 30% не мислат така;
- 30% од испитаниците мислат дека Македонија никогаш нема да влезе во ЕУ, 12% сметаат дека тоа ќе се случи за 5-9 години, 10% сметаат дека тоа би се случило во наредните 5 години, 18% за 10-14 години, 15% за 15-25 години, и 9% сметаат дека тоа ќе се случи за повеќе од 26 години

- Најголем процент од испитаниците кои гледаат закана, сметаат дека во овој момент тоа е Бугарија (79%). Овој одговор е најчест помеѓу етничките Македонци (85,1%%) и поддржувачите на ВМРО – ДПМНЕ (89,7%), а кај СДСМ (80,4%). Како второ спомената "закана" е спомeнета Русија (6,3%), по случувањата во Украина, и овој одговор е повеќе присутен кај помладите испитаници и испитаниците од Албанска националност;
- Информирањето преку интернет (56%) и преку ТВ (43%) се двата најмногу користени начини на информирање за политички вести на испитаниците. 10% не се информираат, а 13% се информираат преку пријатели и фамилија;
- Социјалните мрежи се покажуваат како највисоко рангиран извор (најважен) за политички информации, со „освоени" 87% од максималниот можен скор (100%). Онлајн порталите се значително послабо рангирани со освоени 24% од максималниот скор. Онлајн платформи на постоечки радио станици или ТВ канали се рангирни со само 7% освоени бодови**;**

РЕЗИМЕ

- Сите наведени теми поврзани со членството во ЕУ може да се каже дека испитаниците ги сметаат како важни, а посебно се истакнува Судството и фундаменталните права каде 54% сметаат дека е тоа Екстремно важна работа за пристапниот процес и самите преговори за влез во ЕУ, 52% ги истакнуваат Правдата, слободата и безбедноста, темите за Социјална политика и вработување 48%;
- Повеќе од половина испитаници како „екстремно важни“ ги истакнуваат Судството и фундаменталните права и Правдата, слободата и безбедноста. Во „најнизок“ процент (29%) како „екстремно важна“ го споменуваат слободното движење на стоки;
- Темите кои испитаниците сметаат дека се најважни за општеството се и најважни за нив лично како граѓани со незначителни мали варијации во однос на одговорите

- Во врска со важноста на извори на информации, најголем приоритет испитаниците даваат на ТВ/видео материјал (47%); Директни лични учества на јавен настан/дебата е важен или екстремно важен за 35% од испитаниците; Мултимедијален материјал за онлајн пристап за 34% од испитаниците; и текст и/или инфографикони за 33% од испитаниците;
- Испитаниците би сакале да добијат информации од експерт за темата ЕУ (35%), 18% сакаат да се информираат од новинар кој ја следи темата ЕУ и 11.6% сакаат да се информираат од актуелен политичар. 32% од испитаниците изјавиле дека не преферираат ниту еден од понудените одговори;

Истражувањето е спроведено во рамки на проектот **„Медиумите за ЕУ“: Програма на граѓанското општество за учеството на медиумите во преговарачкиот процес на Северна Македонија за членство во ЕУ** *спроведуван од ЕВРОТИНК - Центар за европски стратегии, во партнерство со АЛДА и БИРС, а финансиски поддржан од Европската Унија. Изразените гледишта не ги одразуваат гледиштата на ЕУ и одговорноста за содржината е исклучиво на ЕВРОТИНК - Центар за европски стратегии.*

Проектот е финансиран
од Европската Унија

„Медиумите за ЕУ“ го спроведува Евротинк
во партнерство со АЛДА и БИРЦ

Контакт за повеќе информации:

info@eurothink.mk

хттпс://еуротхинк.мк/2023/10/17/еврометар-октомври-2023/

Проектот е финансиран
од Европската Унија

„Медиумите за ЕУ“ го спроведува Евротинк
во партнерство со АЛДА и БИРЦ